

К-603-у.с
311715

УЛЮБЛЕНІ
«ПІСНІ»
ІВАНА ФРАНКА

ВИДАВНИЦТВО «ВІЛЬНА УКРАЇНА», ЛЬВІВ

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

V.N. Karazin Kharkiv National University

00488680

4

12.11.1978

Б

1) 8028(09)
Франко, І. - і на
родна творчість
2) 811(02)1 - Нім

к-603-у.у

ФІЛАРЕТ КОЛЕССА

УЛЮБЛЕНІ УКРАЇНСЬКІ
НАРОДНІ ПІСНІ
ІВАНА ФРАНКА

ПРОВЕРЕНО
СНБ 1948 г.

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА ХДЗ
Іср. № 31145

ВИДАВНИЦТВО „ВІЛЬНА УКРАЇНА“
ЛЬВІВ 1946

Редактор М. Пархоменко.

Обкладинка Д. Гринця.

Филарет Колесса «Любимые украинские народные песни
Ивана Франко».

(на украинском языке)

БГ 00468

Замов. 1459.

Друк. арк. 4½.

Тираж 10.000.

Підписано до друку 19/IV 1947.

Обласна друкарня. Львів, Спартак, 4.

ВСТУП

У франкознавчій літературі віддавна прикро відчувається брак огляду праць Івана Франка в галузі етнографії й фольклористики; досі не маємо також окремих розвідок про відношення Франкових белетристичних творів до українського фольклору.

Розв'язання цих проблем у франкознавстві вимагає ще підготовчих робіт і розкриття багатьох рукописних матеріалів, що зберігаються у львівських та київських архівах і бібліотеках. Багато цінного знайдеться ще певно й у приватних людей. Спогади сучасників Ів. Франка також могли б тут ще дещо доповнити.

Думаємо, що об'єднання в одну збірку записаних рукою Ів. Франка народних пісень та записаних з його ж співу мелодій буде важливим матеріалом до розв'язання намічених вище проблем і до характеристики самого Ів. Франка, як людини і письменника.

Матеріал до нашої збірки зачерпнули ми із ось яких джерел:

І. М. Лисенко: «Збірник українських пісень», том IV. зшиток з 1886 р.

Тут міститься, між іншим, 5 пісень, які Лисенко записав від Франка під час його першого перебування в Києві 1885 р.

- 1) «Про Довбуша» у двох варіантах: гуцульському і дрогибицькому (№ 5а, в).
- 2) «Ой там за горою та за крем'яною» — з Манастирська біля Косова (№ 26).
- 3) «Пливе качур по Дунаю» — пісня, перейнята Франком у Коломиїській тюрмі від Карла Батовського (№ 34).

- 4) «Жалі мої, жалі, великі, немалі» — з Дрогобича (№ 35).
- 5) «Бескиде зелений, в три ряди саджений» — з Дрогобича (№ 36).

До всіх цих пісень подає Лисенко повні тексти, які передав йому, очевидно, сам Франко, відмічаючи старанно відміни галицьких говорів.

Записи Лисенка походять з того часу, коли Франкові не було ще 30 років. Тоді знав він і співав переважно пісні з Дрогобиччини й Гуцульщини.

II. В 1901 р. відомий дослідник української народної музики, Климент **Квітка**, зустрівшись з Ів. Франком на Гуцульщині у Букруті, записав від нього 31 пісню та видав їх опісля у своїй цінній збірці «Українські народні мелодії» («Етнографічний збірник», II. Київ 1922, №№ 502—532), подаючи, на жаль, тільки першу строфу тексту.

Ось перелік цих пісень:

- 502: «Ой ходить Іван понад Дунай» (Белз, пов. Сокаль).
- 503: «Гей у Львові на ринку ударили з гармати».
- 504: «Чому, коню, води не п'єш, лиш на воду дуєш?»
- 505: «Там зелен явір розвивався» (Нагуєвичі).
- 506: «Гей, гук, мати, гук, де жовніри йдуть» (Довгополе п. Косів).
- 507: «Ой зацвіла черемшина коло перелазу» (Нагуєвичі).
- 508: «Сеї ночі із півночі, ще кури не піли» (Рогатин).
- 509: «Гей, вийшла, вийшла подолянка по воду» (Рогатин).
- 510: «Чи чули ви, люде добрі, о такій новині».
- 511: «Ой служив я у Риму» (Нагуєвичі).
- 512: «Ой летіла зозуленька по Україні» (Нагуєвичі).
- 513: «Ой вербо, вербо кучерява» (Ценів, п. Коломия).
- 514: Журю ся, журю як вечір так рано» (Скварява, п. Жовква).
- 515: «Не сама ж я ходила» (Березів, п. Коломия).
- 516: «Жалі мої, жалі, великі, немалі» (Дрогобич).
- 517: «Червона калино, чого в лузі стоїш» (Коломия).
- 518: «Чогось мене мій милий не любить» (Жидачів).
- 519: «Ой зацвіла черемшина зрісна» (Жидачів).

- 520: «Ой ци був ти, ци ні, в моїй стороні? (Довгополе, п. Косів).
- 521: «Ой понад морем, понад Дунаєм» (Яблонів, п. Печеніжин).
- 522: «Ой по горі, горі, три пташки ходили» (Нагуєвичі).
- 523: «Ой світи, місяченьку, хоч годиноньку в нічку» (Рогатин).
- 524: «Ой у полі сосна високая росла» (Нагуєвичі).
- 525: «Чому, сину, не п'єш, чому не гуляєш» (Ценів, п. Коломия).
- 526: «Мудрому бути, з кременю дуги».
- 527: «Ой не жалуй, моя мила, що я п'ю» (Уторопи, п. Коломия).
- 528: «А мій чоловік горілки не п'є» (Ортиничі, п. Дрогобич).
- 529: «На городі біла глина».
- 530: «Ой на горі льон поломався».
- 531: «Сабадашко моя, ой, а де ж ти була?»
- 532: «На воді човен вихитується».

Оці пісні походять з Дрогобиччини, головне з Нагуєвич, та з Коломийщини й Косівщини.

До своїх записів додає К. Квітка ось яку замітку:

«Мелодії з Галичини, до яких не подається докладного зазначення місцевості, належать до числа записаних від Івана Франка. Покійний учений у своїй обширній і різносторонній етнографічній діяльності між іншим звертав увагу на мелодії тих пісень, тексти яких записував, і багато мелодій перейняв в різних повітах від різних осіб. Наше коротке побачення сталося 1901 року на курорті в Буркуті, де Ів. Франко не мав коло себе своїх записів текстів пісень з зазначенням місцевостей; декотрі географічні вказівки він дав з пам'яті, а деяких пунктів не міг пригадати. Коли його записи текстів зберіглися, цю прогалину ще можна буде заповнити». (Етногр. зб. II, 235).

При мелодіях, записаних від Ів. Франка, як і при інших мелодіях свого збірника, Квітка подає тільки першу строфу тексту.

III. Квітчиними записами мелодій скористувався проф. Дмитро Ревуцький, вмістивши в своїй збірці українських народних пісень під заголовком «Золоті

ключі», Київ, 1926, дві пісні, до яких додав уже й повні тексти:

1. «А мій чоловік горілки не п'є» — з цікавою приміткою: «В Ортиничах, Дрогобицького повіту в Галичині. Записав Ів. Франко. Переписано з власноручного його рукопису з додержанням правопису. Мелодію записав К. В. Квітка».
2. «Там зелен явір розвивався» — з приміткою: «Пісню про розбійника Шумильця в с. Нагуевичах, Дрогобицького повіту, від матері Марії перейняв Ів. Франко». Тут Д. Ревуцький посилається на давнішу публікацію К. Квітки: «Збирник українських писень з нотами». Гармонізація Б. Яновського.

Києвъ 1902», де під № 7 міститься згадана пісня з повним текстом.

IV. Ідучи за тими вказівками, я впевнився, що як Д. Ревуцький, так і К. Квітка (після 1901 р.) мусили мати під рукою оригінальні пісенні тексти, записані самим Франком. І дійсно, покійний проф. М. Грінченко в архіві Академії наук знайшов 22 тексти народних пісень у власноручних записах Ів. Франка з написом: «Пісні народні з Галичини». Вони містяться на вісьмох сторінках малого формату (півчвертки), густо записаних дрібним Франковим почерком. Використавши ці рукописи, я повернув їх АН.

Перелік пісень цього збірника подається за нумерацією самого ж Ів. Франка:

- I. «Ой попід гай зелененький».
- II. «Ой там за горою та за кам'яною».
- III. «Ей вийшла, вийшла подолянка по воду».
- IV. «Пливе качур по Дунаю».
- V. «Ой летіла зозуленька по Україні».
- VI. «Ой не жалуй, моя мила, що я п'ю».
- VII. «Ой чабане, чабане!»
- VIII. «Ой там, ой там коло млина».
- XI. «Ой там в полі береза стояла».
- X. «Ой гиля, гиля, гусоньки, на став».
- XI. «За крутими берегами по ріках».
- XII. «Ой коло млина шумить дубина».
- XIII. «Гей волошин сіно косить».
- XIV. «Ой гук, мати, гук».

- XV. «Ой світи, місяченьку».
 XVI. «Ой ходить Іван понад Дунай».
 XVII. «Жалі мої, жалі».
 XVIII. «Ой служив я у Риму».
 XIX. «Ой попід гай (2) зелененький».
 XX. «Бескиде зелений, в три ряди саджений».
 XXI. «Ой там в полі кирниця безодна».
 XXII. «Ой пігнала дівчинонька ягнятонька в поле».

Оці оригінальні записи І. Франка важливі ще й тому, що в них подає він вказівки на те, де, коли й від кого переймав та записував він окремі пісні. Є підстави думати, що цією рукописною збіркою Ів. Франка користувався вже М. Лисенко (тексти його «Збірника українських пісень», т. IV з 1886 р. дослівно сходяться з Франковими текстами), а пізніше — К. Квітка та Д. Ревуцький.

Із Франкової збірки (що з'явилась, мабуть, на початку 1880 рр.) беремо й ми тексти до записаних з його голосу мелодій українських народних пісень, зберігаючи його правопис. Це переважно тексти до тих пісень, що їх мелодії, записані від Ів. Франка, знаходимо в збірниках Лисенка і К. Квітки. Все ж таки до деяких мелодій зі збірки останнього не довелось нам і досі знайти оригінальних Франкових текстів. Цю прогалину заповнюємо текстами тих пісень, записаними на галицькому Підгір'ї, що їх знайшли ми в друкованих збірниках Ів. Колесси («Етнографічний збірник» XI. 1902), О. Кольберга «Рокисіє», й у власних записах зі Стрийщини. Зате між 22-ма Франковими текстами є такі, до яких не записано мелодій: додаємо до них мелодії, знайдені у згаданих галицьких збірниках Ів. Колесси й О. Кольберга та у наших власних записах. Це відноситься до текстів пісень Франкової збірки VII, IX, X, XII, XIX, XXII.

Франкові записи взагалі дуже близько підходять до текстів тих самих пісень, записаних на Стрийщині, а подекуди одні з одними сходяться буквально. У тому впевняємося, переглянувши також рукописну збірку Ів. Франка кінця 1860-х рр. На одному з листків читаємо записку: «З Нагуевич, записав в 1868 р. Ів. Франко», (що знаходиться у Франковім архіві за № 436 — з написом: «Збірник пісень народних. Зібрав Іван Франко»).

Загальний запас пісень цього «Збірника» здебільшого

відповідає пісенному репертуарові с. Ходовичі Стрийського повіту, що його вичерпує збірник Івана Колесси «Етногр. збірник», XI. з 1902 р.). З того можемо догадуватися, що й «холодовицькі» варіанти мелодій недалеко відбігали від Франкових, переважно нагуївських варіантів.

V. У своїх «Студіях над українськими народними піснями», друківаних із значними перервами у «Записках НТШ» тт. 75—112, 1907—1912 рр., помістив Ів. Франко наприкінці 8 мелодій, записаних мною з його ж співу в 1912 р., коли він був уже хворий. Франко співав прийнятним баритоновим голосом, співав зовсім просто й природно, так як співають наші селяни, без афектації, без концертних манір, проте його спів чомусь глибоко зворушував. (Про обставини його запису говорю докладніше в розвідці «Народно-пісенна ритміка в поезіях Ів. Франка», «Народна творчість», Київ 1941; № 1, с. 24—46). Тоді записав я від Франка коло 30 мелодій із першою строфою тексту; Франко забрав записи з собою, та помістив у «Студіях» тільки 8, — решта з моїм рукописом пропала, здається, в друкарні, бо в Франковім архіві його нема. Очевидно, Франко казав надрукувати тільки мелодії тих пісень, які обговорює в своїх студіях. Сюди належать ось які пісні: (римськими цифрами означені відповідні розділи «Студій»):

II. «Та не мав Іван що робити».

VI. «Ходить турчин по риночку».

X. «Відки Івасю? З-за Дунаю».

XXIII. «Ой там при долині, ой там при потоці».

XXIIa. «Ой їхали козаки з обозу».

XXVб. «Ой служив я у Риму».

XXVII. «Ей вийшла, вийшла подолянка по воду».

Поміщено тут також одну побутову пісню, про яку нема мови в «Студіях»: «Зажурилася молода удовонька».¹⁾

I. Франко не мав музичної освіти, не знав нотного письма, одначе з природи був дуже музикальний, гли-

¹⁾ На цю пісню посилається Франко в другій частині своїх «Студій», ст. 362—3, говорячи про вірші такого ж розміру з часів Хмельниччини.

боко відчував музичну красу й особливо високо цінив українські народні мелодії; він знав їх велику силу, як показують перечислені вище записи, і любив співати; часами навіть свій реферат про народні пісні ілюстрував співом.¹⁾ Запис пісенної мелодії вважав він за однаково важливий, вартий і потрібний, як і запис тексту. Сам текст без мелодії — це тільки половина пісні.

Виходячи з того становища, Франко зробив почин систематичного збирання й досліджування народно-пісенних мелодій. В тій цілі за ініціативою Франка утворився наприкінці 1894 р. окремий комітет, від імені якого появилася в пресі зредагована Франком відозва, датована 9. XII. 1894 р. з підписами членів згаданого комітету: Ів. Франко, Остап Нижанковський, Ф. Колесса, Д. Січинський, Ос. Роздольський, М. Павлик, Е. Лепкий, С. Яричевський, Єр. Калитовський.

В цьому заклику до збирання мелодій народних пісень читаємо між іншим ось що:

«З соромом мусимо признатися, що досі матеріал мелодій народних пісень публікували за нас, — саме в Галичині, — майже виключно чужі люди, як Залеський (Вацлав з Олеська) і Кольберг; з наших же людей хіба випадково хто зачепив ту справу, та й то не етнограф-спеціаліст, а скорше який композитор... Тим часом ніхто в нас не звертає уваги, що ті перли народної творчості — народні мелодії — зникають майже з кожним роком під напором порядків новочасної культури, та що крайній нині час урятувати, оскільки можна, від загибелі цій той матеріал».

Загальний комітет збирав відомості про збірки народно-пісенного матеріалу, що знаходилися у приватних руках, обговорював план видання народних мелодій, їх класифікацію (на думку Ів. Франка вона повинна збігатися з класифікацією текстів). Та незабаром Наукове товариство ім. Шевченко почало систематичну працю над збиранням і виданням усяких фольклорних матеріалів, в тому числі й музичних. Організовується Етнографічна комісія, а Франко, що був на протязі багатьох років головою її, звертає пильну увагу не тільки на сло-

¹⁾ Вол. Охримович: Причинки до біографії і характеристики І. Франка. «Діло».

весний, але й на музичний фольклор. З'являються дві серії публікацій Етнографічної комісії: «Етнографічний збірник» і «Матеріали до української етнології» (пізніше змінено цей титул на «матеріали до етнології й антропології»).

Як XI т. «Етнографічного збірника» за 1902 р. виходять «Галицько-руські народні пісні з мелодіями», які зібрав у с. Ходовичах Стрийського повіту др. Іван Колесса ще в 1880-х роках. Друкувати цю збірку ухвалено на основі рецензії Ів. Франка.

Здійснюючи план Комітету за 1894 р., Франко спонукає Етнографічну комісію до видання «Галицько-руських народних мелодій», які зібрали при допомозі фонографа Осип Роздольський, а списав і зредагував Станіслав Людкевич. Цей матеріал (коло 1600 мелодій) заповнив XXI і XXII томи «Етнографічного збірника», що з'явилися в 1906—1908 рр. В передмові до цього видання редактор складає подяку Ів. Франкові і В. Гнатюкові «за їх неодну влучну вказівку і пораду, подиктовану їх великим досвідом і знанням пісенного матеріалу і літератури, що до нього відноситься». Рецензію Ів. Франка на філологічній секції одержала також моя праця «Ритміка українських народних пісень», що з'явилася відтак у «Записках НТШ» в 1906—1908 рр. Проблеми, зв'язані з цією темою, цікавили й самого Ів. Франка; розглядаючи поодинокі народні пісні в своїх «Студіях», він бере під увагу також їх віршову будову і присвячує цьому предметові навіть окремий XXII розділ «Спроба систематики українських пісень XVII в.».

Типовими для тих пісень вважає він ось які чотири форми силабічного вірша:

1) 12-складовий вірш (6 + 6),

2) 12-складовий вірш (5 + 7), що через повторення 5-складової групи переходить у 17-складовий вірш (5 + 5 + 7),

3) 10-складовий вірш (4 + 6),

4) 8-складовий вірш (4 + 4).

Розглядові ритмічних форм у зв'язку з досліджуванням текстів придає Ів. Франко велике значення: «вже з тої схеми, — каже він, — видно стежку, якою повинен йти розслід у масі тих напівісторичних пісень, щоб дійти

до здобутків, відповідних до наукових вимог» («Студії» 157).

В окремій статті «До історії коломийкового розміру» Франко розвиває погляд, що коломийковий вірш витворився з сербського епічного 10-складового вірша (4 + 6) через повторення першої (чотирискладової) групи.

Нічого дивного, що оте зацікавлення віршовою будовою українських народних пісень лишило свій слід також на поезіях Франка; вплив народних пісень виявляється особливо у II-му збірнику «Зів'ялого листя», як показано в моїй вищезгаданій розвідці.

Франкові праці про українську усну словесність показують, що, інтересуючись усіма галузями пісенної творчості, він звертає особливу увагу на ліричні пісні про жіночу долю¹⁾, балади, мандрівні пісні та історичні пісні і думи²⁾; Франко слідкував пильно за історичним розвитком усної словесності і тому на першому місці в своїх дослідях ставив пісні, тексти яких збереглися у давніх рукописах та стародруках.³⁾ Живо цікавився релігійними піснями, відмічаючи взаємовідносини між літературою й усною словесністю.⁴⁾

При розгляді окремих пісень він присвячує пильну увагу проблемам літературних впливів, мандрівних мотивів, слідам запозичування, що вказують на міжнародні культурні взаємини.

Та бажаючи подати реконструкцію первісного тексту, Франко стягає в одно варіанти даної пісні, таким способом творить новий, дуже повний варіант, який в дійсності ніколи не існував, бо це підсумок усіх варіантів, що створювались на протязі десятків, а може й сотень літ. Отже метод недоцільний.

Франкові улюблені пісні — це цінний матеріал для франкознавства.

У назвах місцевостей, звідки походять ці пісні, та

1) «Жіноча неволя в руських піснях народних». Львів, 1883.

2) «Студії над українськими народними піснями». Львів, 1907-1912.

3) «Козак Плахта». Записки НТШ. XI. VII. («Пісня про козака й Кулину»).

4) «Пісня про Правду і Неправду». Записки НТШ. IXX. «Коліяди».

Повний перелік наукових праць І. Франка подає В. Дорошенко: «Спис творів І. Франка», вип. П, Львів, 1930.

іменах осіб, від яких записав чи перейняв їх Франко, у зв'язку з часом і місцем запису мелодій та їх публікацій, можемо знайти не раз цінні вказівки для підтвердження або й коректури даних, важливих для біографії поета.

Перегляд Франкових улюблених пісень показує, що поет затамив їх мелодії ще з дитячих або молодечих літ та не забував аж до старості; чи ж не характеристичне це для його музикальної пам'яті. (Пам'ятати так довго мелодії можемо тільки тоді, коли їх частіше чуємо, співаємо, або взагалі пригадуємо собі).

Цей перегляд показує, які теми й пісенні мотиви притягали особливо увагу поета (що може придатися й для пізнання його літературних уподобань), та кидає світло на зв'язки, які сполучають Франкову творчість з українською усною словесністю.

Цікаво нам пізнавати ту зовнішню обстановку, серед якої зростав наш поет, — його рідне село й околицю, батьківську хату, кузню; — але ще інтересніше — заглянути в ту духовну атмосферу, в якій виховувався він з дитячих літ: «ті мамині пісні», за висловом самого ж поета,¹⁾ у які він «заслухувався» малим ще хлопчиною (наприклад «Шумильце»), які так глибоко запали в душу Івася, що він пам'ятав їх аж до старості; ті пісні, що він виніс їх із батьківської хати як «єдине віно» і ті, що назбирав їх по тернистій дорозі свого життя, які переймав у тюрмі від товаришів недолі (наприклад від Фр. Батовського з Ценева); ті пісні, що «в хвилях великих невзгодин життя» додавали йому сили — вони мають, безперечно, велике значення для розуміння творчості поета, його психіки та настроїв.²⁾ Пізнання тих пісень необхідно потрібне для дослідів над зв'язком, який єднає поезію Ів. Франка із усною словесністю. Очевидно, ми маємо групу (хоч і невелику) поезій Франка, складених за взірцями, перейнятими з народних пісень. Не без

¹⁾ «З вершин і низин» 1893, ст. 65.

²⁾ На урочистих вечорах, присвячених пам'яті Ів. Франка, краще було б уміщувати в концертних програмах ці народні пісні, які так дуже любив Франко. (Деякі є вже гармонізовані М. Лисенком, Б. Яновським), ніж заповнювати програму композиціями, які з творчістю поета не мають ніякого зв'язку (що можна сказати й про Шевченківські концерти).

підстави можемо догадуватися, що Франко складав ці вірші під мелодії відомих йому народних пісень. Та з віршовим розміром увійшли до тих Франкових поезій навіть деякі народнопісенні мотиви, порівняння й поетичні вислови, як показано у моїй згаданій розвідці. З цього боку поетична спадщина Ів. Франка вимагає ще ґрунтовного досліду.

Нашу збірку порядкуємо не за змістом пісень, ані за їх ритмічними схемами, бо ж тут іде не так про самі ті пісні, як про їх зв'язок із біографією й поетичною творчістю Ів. Франка. З цього погляду цікаво знати, де, коли й від кого Франко переймав, записував та серед яких обставин пригадував і співав свої улюблені пісні.

Отже подаємо їх групами, так як вони були записувані з його співу М. Лисенком на початку 1880-х рр., К. Квіткою в 1901 р. та мною в 1912 р. (групи I—III). Ці записки укладаються все ж таки в певну **хронологічну схему**. Поза цими групами стоять пісні, що до них маємо тільки тексти, записані самим Франком (гр. IV), а мелодії до них беремо із варіантів тих самих пісень, які знаходимо у збірниках О. Кольберга («Рокусіє» II) та Івана Колесси («Етнографічний Збірник XI»), і в моїй рукописній збірці із Стрийщини, бо ті варіанти також за своїм текстом стоять взагалі дуже близько до Франкових, особливо нагуївських, як це вже вище зазначено.

Франко, очевидно, задумував подати мелодії до всіх пісень, яким присвячував окремі розвідки і, здається, це головню й спонукало його влітку 1912 р. звернутися до мене за записами мелодій саме в той час, коли готовилося повне видання його «Студій над українськими народними піснями». (На записи К. Квітки з 1901 р., які появилися щойно 1912 р., автор, очевидно, вже й не розраховував).

Отже думаємо, що бодай частково сповнимо бажання покійного Ів. Франка, коли в окремій групі подамо ще декілька варіантів із мелодіями тих пісень, які він обговорює в своїх студіях. Найбільший запас народних пісень виніс Ів. Франко з рідного села Нагуевич, з-під батьківської стріхи, переймаючи їх головню від матері Марії, що й зазначає виразно в своїх «Студіях» і в примітках до описаної нами рукописної збірки, (наприклад №№. 6, 38, 39; сюди головню треба причислити й інші нагу-

ївські тексти: №№ 24, 28, 29, 36, 43): ці записи походять переважно з кінця 1860-х та 1870-х рр. До самих ранніх належать також записи з Дрогобича (наприклад № 48 — від столяра Ів. Романського) та околиці (наприклад № 20 з Ортичних).

Але маємо також пізніші записи Ів. Франка з Нагуєвич, наприклад від брата, поета Захара за 1881 р. (№ 12, правдоподібно також № 46).

Друга велика група Франкових записів походить із Гуцульщини. На першому місці стоять записи від Фр. Батовського (з Ценева, Коломийського повіту), з яким Франко зазнайомився в коломийській тюрмі 1880 р.: №№ 34, 37, 44, 19 (з Утороп, Коломийського повіту). З Ценева походять також пісні № 18 і 30. До цієї групи треба причислити й пісні № 25 (з Березова, п. Коломия), № 27 (з Яблонова, п. Печеніжин) і № 7 (пісня перейнята від М. Павлика 1876 р.).

В порівнянні з цими двома групами у Франковому репертуарі небагато набереться пісень з інших околиць: від Кароля Францішкевича з Рогатина (№№ 17, 40, 45 — записи 1877 р.); від Янка Теслика з Батятич, Жовківського повіту (№ 10 — запис 1877 р.); від Кароля Скаміни з Ходорова (№ 16); від Мих. Янковського з Жовківщини (№ 42 — запис 1876 р.).

Знаменно, що при всіх тих записах Франко зазначає виразно від кого «записав і мелодію перейняв»; з того бачимо, яку велику вагу надав поет музичній сторінці народних пісень.

9. II. 1942 р.

Філарет Колесса.

1

ЗАПИСИ МИКОЛИ ЛИСЕНКА

З ГОЛОСУ ІВАНА ФРАНКА

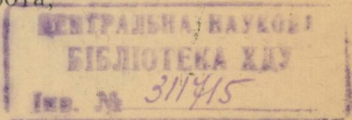
№ 1—5.

„Збірник українських пісень“, IV., 1886 р.

1*)

Ой попід гай зелененький
Ходит Добуш молоденький.
На ніженьку налягає,
Топірцем ся підпирає,
5 Та й на хлопців покликає:
«Ой ви хлопці, ви молодці,
А сходіться разом д'купці.
Бо будете раду мати,
Де підемо розбивати,
10 Щоби Кути не минути,
До Косова повернути.
Тепер, хлопці, ходім спати,
Бо маємо рано встати.
Та вставайте всі раненько,
15 Убирайте ся борзенько,
У постолі скірянїї,
У волоки шовковїї.
Разом, хлопці, разом бігом,
Западають стежки снігом!
20 Ходіть, хлопці, ба й за мною
Та й у гору і скалою.
Бо зайдемо та до Дзвінки,
До Штефанової жінки». —
— «Ой Добушу, ти пане наш,
25 Там пригода буде на нас!» —
«Ви на мене уважайте,
По дві кулі набивайте!
Станьте, хлопці, під ворота,
А я піду під віконце,

*) Нотний додаток див. вкінці Книги.

- 30 Ци спить моє любе серце»
«Ци спиш, серце, та ци чуеш,
Ци Добуша заночуеш?»
«Ой я не сплю та все чую,
Бо вечереньку готую». —
- 35 «Ци спиш, серце, та ци чуеш,
Ой ци сама ти ночуеш?»
— «Ой я не сплю та все чую
Розбійника не зночую.
А Штефана нема дома,
40 Ще вечеря неготова.
Буде вона дуже пильна
Всьому світу буде дивна» —
«Ци будеш ми отворяти,
Ци кажеш ся добувати,
45 — «Не кажу ся добувати
І не піду отворяти». —
«Пусти, суко, враз до хати,
Щоб дверей не виваляти!»
— «В мене двері тесовії,
50 В мене замки стальовії!» —
«Не допоможуть замки твої,
Як підложу плечі свої!» —
— «Сім літ сили закохати,
Мої двері вилупати!» —
- 55 Взяв ся Добуш добувати,
Взяли замки відлітати.
Ой лиш двері та відхилив,
А вже Дзвінка з пода стрілив,
Добушеві в серце вцілив;
- 60 Не так в серце — в праве плече,
А з лівого кровця тече.
«Ой ти гицлю, ти Дзвінчуку,
То-с ти мя з'їв через суку!»
— «Треба було не гуляти,
- 65 Суці правди не казати!
Бо у суки тільки віри,
Як на бистрій воді піни!»
— «Ой Добушу, Добушуку,
Чому-с не вбив тоту суку?» —

- 70 «Як же я її й убити мав,
Коли я її вірне кохав?»
— «Ой Добушу, ти пане наш,
Велика пригода на нас!
Ой куди ми не бували,
75 То ми зради не видали, —
А ту зрада ба й над нами,
Молодими легінями!»
— «Ой ви хлопці, ой ви мої,
Возьміт мене з хати тої!
80 Возміт мене на топори,
Занесіт мя в Чорні гори.
В Чорногору занесіт мя,
На дрібний мак посічіт мя:
Най ся ляхи не збиткують,
85 Моє тіло не чвертують!
Сріблом, золотом поділіться,
А самі вже розходіться,
Але не йдіт розбивати,
Людську кровцю проливати!
90 Людська кровця не водиця,
Проливати не годиться».
Впали ляхи, всіх забрали,
Назад руки пов'язали,
До коней поприпинали.
95 — «Ой Добушу, ти пане наш,
Велика пригода на нас! —
Де ж ми будем зимувати
Та й літечко літувати?»
— «В Станіславі на риночку,
100 В тяжких дибах, в залізочку:
Там будете ночувати —
Будуть птиці тіло рвати!» —

Головацкій, «Народные песни Галицкой и Угорской Руси», частина I, стор. 152—155, з деякими пропусками і одмінами за варіантом, записаним Іваном Франком від Кароля Батовського з Коломиї 1880 р. (З рукопису І. Франка. № I.).

2

Ой там за горою та за кременною,
Не по правді жие чоловік з жоною.

- Вона йому стелить білу постеленьку,
А він її готує дротяну нагайку.
- 5 Біла постеленька порохом припала,
Дротяна нагайка біле тільце рвала.
Біла постеленька порохом присіла,
Дротяна нагайка кров'ю обкипіла.
«Ой мужу ж мій, мужу, не бий мене дуже,
- 10 В мене тіло біле, болить мене дуже!
Пусти мене, мужу, в вишневий садочок,
Та най я си урву рожевий квіточок!»
Взяла рожу-квітку тай вергла на воду:
«Пливи, пливи, роже-квітко, аж до мого роду!»
- 15 Пливи, роже-квітко, пливи по Дунаю:
Як увидиш мою неньку, приплили до краю.»
Вийшла стара мати в Дунай воду брати,
Як уздріла рожу-квітку, та взяла плакати.
— «Де ж ти, роже-квітко, ту ся й об'явила?
- 20 Відай тебе моя донька й опустила.»
«Ти гадала, мати, що мя не згодуєш,
Дала-с мене за нелюба, а тепер бануєш!
Ти гадала, мати, що мя не збудеш,
Така прийде годинька, ще й плакати будеш!» —

В Манастирську коло Косова (Коломийського окр.)
записала Анна Павлик. (З рукопису І. Франка, № II.)

3

- Плине качур по Дунаю, —
Дай ми, боже, що думаю!
Я думаю мандрувати,
Жаль ми роду покидати.
- 5 Не так роду, як мамочки,
Що нас мала три синочки.
Що нас мала, згодувала,
Не однаку долю дала;
Брату дала панувати,
- 10 Мені дала бідувати.
Брату дала штири воли,
Штири воли, як соколи;
Мені дала іголочку, —
Гіркий же мій заробочку!

- 15 Ой піду я лісом-бором,
Стану собі під явором.
Край явора є ставочок,
Там плаває шість качечок:
Одна другу припливає,
20 Кожна свою пару має.
Лиш я бідний, нещасливий,
Ніхто мені не зичливий;
Лиш я бідний на чужині,
Моя мила плаче нині.
25 «Де ж ти, милий, пробуваєш,
Що за мене забуваєш?»
— «Пробуваю край Дунаю,
Нераз тебе споминаю!
Коби човен тай весельце,
30 Ночував бим в тебе, серце, —
Та ні човна, ні порома,
Ночувати мушу дома!» —

Від Кароля Батовського в Коломії 1880 р. записав
і мелодію перейняв Іван Франко. (З рукопису
І. Франка. № IV.)

4

- Жалі мої жалі,
Великі, не малі,
Як маєва роса
По зеленій траві.
5 Як вітер повіває,
То росо́ньку звіє;
А мое серденько
В тяжкій тузі мліє.
Ой мое серденько
10 З каменя твердого,
Розпукається ми
З жалю великого.
Червона калино,
Не стій над водою;
15 Молода дівчино,
Жаль ми за тобою!
Поставлю ти хату.
З твердого дерева;
Ой буду я в тебе

20 Кожного вечора.
Поставлю ти сіни
З сухої дубини;
Ой буду я в тебе
Кожної години.

Від Кароля Францішкевича у Львові в р. 1876 записав і мелодію перейняв Іван Франко (З рукопису І. Франка, № XVII.).

5

- Бескиде зелений, в три ряди саджений,
Гей, в три ряди саджений!
Пішка бим тобою, та ся зради бою,
Зради великої, сусіди лихої.
Ой коби я мала соколові крила,
- 5 Я бим полетіла, куди бим хотіла.
Я би собі сіла на той дім новенький,
На той дім новенький, де жие миленький.
Там би я виділа, що мій милий робить,
А мій милий ходить, розлучницю водить,
- 10 Мед вино купує, кармазин торгує.
Чи собі, чи мені, чи нашій дитині?
Ні собі, ні мені, ні нашій дитині,
А тій негідниці, лихій розлучниці,
Що нас розлучила від літ молоденьких,
- 15 Від літ молоденьких, від дітей дрібненьких
Як рибу з водою, так мене з тобою!
Спусти, боже біду на мою сусіду,
Щоби не виділа, куди я поїду!

Від Кароля Францішкевича з Рогатина, у Львові 1877 р. записав і мелодію перейняв Іван Франко. (З рукопису І. Франка, № XX.).

II.

ЗАПИСИ КЛИМЕНТА КВІТКИ

З ГОЛОСУ ІВАНА ФРАНКА

№ 6—33.

Українські народні мелодії.

„Етвографічний збірник“, II., Київ 1922.

(№ 502—522).

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

- 1 Там зелен явір розвився,
Там зелен явір, мое серденько, розвився,
2 А під явором, ліженько,
А під явором, мое серденько, ліженько,¹⁾
3 А на ліженьку Шумильце.
4 Ведуть Шумильця рубати,
5 А взяли го ся питати:
6 «Чи много-с дівчат ізрадив?»
7 — «Ой, дванадцать — ем ізрадив,
8 А тринадцяту Катрусю.»
9 Ведут Шумильця рубати.
10 А взяли го ся питати:
11 «Чи маеш ти їм що дати?»
12 — «Ой, за попівну дам коня,
13 А за дяківну дам зброю,
14 А за Катрусю дам душу.
15 Не ховайте мя у той кут,
16 Поховайте мя такой тут,
17 Куди дівчата в коршму йдуть!
18 Будут дівчата в коршму йти,
19 Та й за Шумильця згадають.
20 Нема Шумильця на селі,
21 Були б дівчата веселі.

В с. Нагуевичах Дрогобицького п. від матері Марії перейняв Іван Франко.

К. Квітка: «Збірник українських пісень з нотами». Гармонізація Б. Яновського, Київ, 1902, № 7.

К. Квітка: «Українські народні мелодії. Етнографічний Збірник» II, Київ, 1922, № 505 (Мелодія з першою строфою тексту).

Д. Ревуцький: «Золоті Ключі», II. Київ, 1926, № 25. (Мелодія й текст).

1) Кожний вірш повторюється з приспівкою «мое серденько».

Ой ходить Іван понад Дунай,
А за ним, за ним вельможний пан.
«Ой що ти Іване тутка робиш,
Ой ци ти, людей перевозиш?»

- 5 — «Ой гіркі ж мої перевози,
Обілляли мя дрібні сльози.
Ой мав я жінку гультайочку,
Та втопила ся в Дунайочку.
На тім камені воду брала,

10 Люде виділи, як упала...»

Від Івана Дмитрака з Тяглова Белзкого пов. в р. 1876
записав і мелодію перейняв Михайло Павлик. (З руко-
пису І. Франка, № XVI.)

Прийшов Яким до вдовоньки: «Помогайбіг, серце!»
Вона єму відповіла: — «Забий жінку перше!
Я забила чоловіка, а ти забий жінку,
Обое-смо молоденькі, підем на мандрівку.»

- 5 Прийшов Яким додомоньку, та взяв жінку бити,
Якимишка молоденька взяла ся просити:
— «Та не вважай, Якимочку, що я молоденька,
Але вважай, Якимочку, дитина маленька.
Пішов Яким до вдовоньки та взяв ся питати:

- 10 «Та де би то, стара вдово, її поховати?»
— «Заткай хату, запри вікна, скажи: загоріла.
Відвезти її в темні ліси, скажи, що вдуріла».
Прийшов Яким до вдовоньки, та взяв ся питати:
«Ци будеш ти, стара вдово, моїм дітям мати?»

- 15 — «Коли-с забив, Якимочку, жінку молоденьку,
Заб'єш мене, Якимочку, удову стареньку.»
Прийшов Яким додомоньку, вдарив ся полами:
«Діти ж мої дрібнесенькі, пропав, же я з вами!»
Пішов Яким за городи, — жито побреніло:

- 20 «Та вже мене за Марисев серце заболіло.»
Пішов Яким за городи, — капустиці в'є ся:
«Та й то її посадила небіжка Марися.»
Пішов Яким до коршмоньки: «дай, жиде, горілки!
Цириз тоту шельму вдову збавив-ям ся жінки!»...

Записав Іван Колесса в с. Ходовичі, Стрийського повіту. «Етнографічний Збірник» XI. 223.

Вар. А.

9

- Далеко чувати о такі новині,
Забили Петруся в Жулинській¹⁾ долині.
Защо його вбито? За вельможну пані;
Пані пана мала, Петруся кохала.
- 5 Пані пана мала, Петруся кохала,
Та й за Петрусеньком, три гісланці слала.
«Петрусю, Петрусю, що ж ти си гадаєш,
Що ти вельможної пані не слухаєш?»
— «Ей вельможна пані, слухати тя трудно,
- 10 Бо ми на серденьку ой так дуже нудно».
«Нема пана дома, поїхав на лови,
Поїхав на лови в зелені дуброви».
Довідався вірний слуга панський того,
Та й осідлав собі коня вороного.
- 15 А як осідлав коня вороного,
Так сів та й поїхав до пана свого.
Здоганяє пана у Львові на мості,
У Львові на мості при зеленім трості.
У Львові на мості при зеленім трості:
- 20 «Вертайся, паноньку, маєш в дома гості.»
— «Ой слуго ж мій вірний, не веру ти того,
Бо то моя пані роду не такого.
Бо то моя пані роду шляхецького.»
«Гей пане мій, пане, коли ти не віриш,
- 25 Обертай-но коні, зараз ся подивиш.»
Не жалував же пан своїх коней моци,
Та навернув кіньми темненької ночі.
Не жалував же пан коней вороненьких
Коней вороненьких, ні очей чорненьких.
- 30 Приїздить до дому, став під брамою,
А іде вельможна з любком до покою.
«Петрусь, Петрусю, що ж ти си гадаєш,
Чому ж ти зі себе сукнів не скидаєш?»
Зачав Петрусенько сукенки скидати,

¹⁾ Від місцевості Жулин (Жидачівського пов.)

- 25 Сиплються жовняри, як порох до хати.
Вдарилася пані по полах руками:
«Пропав-єсь, Петрусю, як лисонько в ямі!»
- Далі Вар. Б:
- Й узяли Петруся та за білі боки,
Кинули Петруся та в Дунай глибокий.
- 40 Плавай же, Петрусю, від краю до краю,
То маєш, Петрусю, за вельможну паню.
«Сіті, рибаченьки, сіті закидайте,
Та й ви молодого Петруся шукайте.
- 45 Як го уловите, дасте мені знати,
Та ней же я знаю, як го поховати.»
Позичила вона йїа в мамки сукманки,
Йї в мамки сукманки, в кухарки рубочка.
Та пішла шукати Петруся любочка.
«Де твої, Петрусю, срібні перстені?»
- 50 — «Церез биту греблю бистра річка била,
Перстінці срібні вода примулила». —
«Де ж твоя, Петрусю, шапка-сапіянка?»
— «Церез биту греблю бистра річка гнала,
Шапку сапіянку з голови здіймала.»

Записав Іван Колесса в с. Ходовичі Стрийського повіту. «Етнографічний Збірник», XI, ст. 290—293.

10

- Ой гук, мати, гук,
Куди жоніри йдуть!
Та щасливая тая доріженька,
Що вони нею йдуть.
- 5 Ой та дорога
Та терном заросла,
Та червоною тою калиною
Понависала.
- 10 Ой як я схочу,
Той терен висічу,
А таки ж бо я в свої дівдоньки
На вечері буду.
Ой дбай, мати, дбай,
Замуж доньку віддай,

- 15 Та не дай її за п'яниченька,
 Спаде красонька з її личенька,
 Буде родові жаль.
 «Ой ти, мати моя, а я донька твоя:
- 20 Вибирай мені, виглядай мені,
 Мою доленьку угадай мені,
 Поки я молода.»
 «Ой ти, доню моя,
 А я мати твоя:
- 25 Вибирай собі, виглядай собі,
 Свою доленьку угадай собі,
 Як воля твоя.»
 «Ой ти, мати моя,
 Я дитина твоя:
- 30 Вибирала ж я, виглядала я,
 Таки доленьки, не вгадала я,
 Ой сухото моя!»

Від Яцька Теслюка з Батятич Жовківського пов.
 в р. 1877 записав і мелодію перейняв Іван Франко.
 У збірнику К. Квітки невірно подано місце походження
 пісні: Довгополе, п. Косів. (З рукопису І. Франка, № XIV.)

11

- Ой зацвіла черемшина зрісна,
 Ходить козак до дівчини спізна.
 «Ти, козаче, не ходи до мене,
 Бо неслава на тебе й на мене.»
- 5 «А я козак, слави не боюся,
 Кого люблю, стану, розмов'юся.
 Як я буду у льог'ру стояти,
 Хто ж ми буде кошуленьку прати?»
 «Ой підеш ти горів, долиною,
- 10 Та знайдеш ти прачку над водою.
 Тота тобі кошулю випере».
 «Як я буду в льог'ру хорувати,
 Хто ж ми буде рани дозирати?»
 «В чистім доли дробен дощик січе,
- 15 Та той тобі рани виполіче».
 — «Як я буду на війні вмирати,
 Ой хто буде надо мною плакати?»

«Ой не жалуй, молодий козаче,
Чорний ворон над тобою закряче».

- 20 «Ой я знаю, що така причина,
Не заплаче ні отець, ні мати,
Не заплаче й козацька дівчина,
Лиш закряче орная пташина»

Записав Іван Колесса в с. Ходовичі, Стрийського повіту. «Етнографічний Збірник» XI, 271—2.

12

Ой летіла зозуленька по Україні,
Гей, розсипала злоте пір'я по долині.
А хто ж того злоте пір'я позбирає?
Гей, десь миленька миленького визирає.

- 5 Ой приїхав мій миленький опівночі,
Гей, та й застукав у засвітлює віконце.
«Чи спиш, мила, чи спиш, мила, ой чи чуєш?
Гей, чи сама ж ти темну ніченьку ночуєш?»
«Ой не сплю я, мій миленький, а все чую —

- 10 Гей, із нелюбом темну ніченьку ночую». —
«Ой відсунь ся, моя люба, від нелюба,
Най в нього стрілю, як у сивого голуба!
Чи не будеш, моя мила, жалувати,
Гей, як ся буде сивий голуб тріпотати?»

- 15 «Ой буду я, мій миленький жалувати,
Гей, а хто ж буде дрібні діти годувати?
Ліпша була суха риба, як з шафраном;
Гей, ліпше жити за нелюбом, як за паном!
Ліпше жити за нелюбом, бідувати,

- 20 Гей, як за паном, як за паном панувати».

Від брата Захара в Нагуевичах, Дрогобицького повіту в р. 1881 записав і мелодію перейняв Іван Франко. (З рукопису І. Франка, № V.)

13

Кедрино, кедрино, чом над водою стоїш?
Молода дівчино, чого мня ся боїш?
«Бою я сі, бою, буду сі бояти,
Бо ти мене зрадиш, сам підеш гуляти.

- 5 Бо ти мене зрадив на самий Великдень,
Йшов-ес коло мене, не сказав добридень».
Соснів, пов. Підгайці. З рукопису О. Роздольского.

14

- Журю я сі, журю, як вечір, так рано,
Гей, як вечір так рано.
На моім серденьку веселості мало.
Веселосте моя, де ж ти сі поділа?
Ци в Дунай поплила, ци в огні згоріла?
5 Як в Дунай поплила, пливи д береженьку,
Як в огні згоріла, жаль мому серденьку.
Жаль мому серденьку і жаль не маленький,
Хто ми жалю надав? Хлопець молоденький.

Берлин, Бродського пов.
З рукопису О. Роздольского.

15

- Ой орле, орле, сивий соколе,
Чи бував ти на синім морі?
Чи не бував ти на синім морі?
Чи не видав ти дівчини мої?
5 Ой є дівчина на ліжку лежить,
Правую рученьку на серці держить.
«Вставайте, служеньки, та світить свічки,
Та нея ся світять як в день, так в ночі.
Та ней ся світять як в день, так в ночі,
10 Ней ся надивлю милому в очі.
Ней ся надивлю милому в очі,
Чи змарнів на личку в світі ходячи».
«Ой змарнів, змарнів, ой дуже змарнів,
За тобою, миленька, що-м тя не видів».

Ходовичі, Стрийського пов.
Записав Іван Колесса. Рукописна збірка, зш. 1, стор. 65.

16.

Ой світи, місяченьку,
Хоч годининьку в нічку,
Та най я перейду, най я перейду
До дівчини на всю нічку!

- 5 Ой прийшов я до сіней,
 Всі вечеряти сіли,
 Лиш моя миленька, голубка сивенька,
 До вечері не сідає.
 Ой прийшов я до хати,
- 10 Всі полягали спати,
 Лиш моя миленька, голубка сивенька
 Спатоньки не лягає.
 Під віконцем сиділа,
 А в віконце гляділа,
- 15 Дрібне листе пише, дитятко колише,
 З буйним вітром розмовляє.
 «Ой повій, вітре буйний,
 А в горішну квартиру!
 Чи прийде мій милий, чи прийде мій милий
- 20 До домоньку на вечеру?»
 По садочку ходила,
 Цвіт-каліну ломила,
 Цвіт-каліну рвала, до серденька клала,
 Щоб за милим не тужила.
- 25 Ой горіше, горіше,
 Ти горіхове зерно!
 Люблю я дівчину, але яї не возьму,
 Бо ся більше не верну!

Від Кароля Скаміни з Ходорова 1876 р. записав і мелодію перейняв Ів. Франко. (З рукопису І. Франка, № XV.).

17).

- Ой ко́ло млина шумить дубина;
 Десь та дівчина, що мя любила.
 Не так любила, як поважала,
 Коня вивела та й осідлала.
- 5 На воді човен вихитується;
 Козак дівчини випитується:
 — Ой чи не ти гребельков ішла,
 Ой чи не ти то хусточку найшла?
 Ой я то, я то гребельков ішла,
- 10 Ой я то, я то хусточку найшла!
 Найшла хусточку знакомитую,

Червоним шовком перешитую.
Ой сіно, сіно, косити би тя,
Коби погода, сушити би тя!

- 15 Ой сіно, сіно, я тебе скошу,
А сушуті тя Гандзю запрошу.

Від Кароля Францішкевича у Львові 1877 р. записав
і мелодію перейняв Іван Франко. (З рукопису І. Франка,
№ XII)

18

Ой вербо ж моя кучерява,
Хто ж тебе, вербо, скучерявив?
Скучерявила туга зима,
Підмулила ж мі бистра вода.

- 5 Підмулила ж мі бистра вода,
А я молода, як ягода.
А я молода, як ягода,

Не піду заміж за рік, за два.
Не піду заміж ой за того,

- 10 За п'яниченька проклятого.
Ой бо він каже, що він не п'є,
Він що вечера з коршмоньки йде.
Ой що вечера, що поранку,
Пропив коника тай нагайку.

- 15 Пропив коника вороного,
Прийшов до стайні по другого.
«Миленька моя, викупи коня,
Як не викупиш, заб'ю тебе».
Ой не раз, не два викупляла,

- 20 Через віконці дверці мала.
Через віконці дверці мала,
У вишневім саді ночувала.
В вишневім саді під грушкою,
Ще й з маленькою дитиною.

- 25 Летить соловій: тьох-тьох, тьох-тьох,
З мене сльозоньки, як той горох.
Летить зозулька: ку-ку, ку-ку,
За що я бідна терплю муку.

Соснів, п. Підгайці. З рукопису О. Роздольського. (Варіант майже ідентичний з тим, що його записав О. Роздольський у Волі Великій, пов. Жидачів).

- Ой не жалуй, моя мила, що я п'ю,
Тогди будеш жалувати, як я вмру.
Тогди будеш жалувати, плакати,
Як я буду на лавоньці лежати:
- 5 «Ой встань, милий, чорнобривий, встань серце,
Стоїть тобі й а в головках, мед, винце!»
«Ой ти мила, чорнобрива, пий сама,
Коли-с міні за живота не дала!
Спімнеш тогди свої літа, гаразди,
- 10 Як то тяжко в світі жити без газди.
Треба хліба, треба солі до хати,
А нікому молоденькій старати!»

Від Кароля Батовського в Коломиї 1880 р. записав і мелодію перейняв Іван Франко. (З рукопису І. Франка, № VI.).

- А мій чоловік, горілки не п'є,
Сам до коршми він не ходить, мені не дає.
А молода взяла міх пшона,
Як іду, так іду до коршми сама.
- 5 Прийшла до коршми, сіла на лавку:
«Ой, дай же ти, орендарю, горілки квартиру!
Ой, дай же квартиру, дай же другу, та най я свіх чесних людей тут почастую!»
Арендар дає, на стіл ставляє,
- 10 — «Молодая молодице, чоловік іде!»
«Ой, най він іде, я ся не бою,
А я свою горілкою людей напою».
Куроньки піють, я в коршмі сиджу,
А вже другі допівають, я додому йду.
- 15 Прийшла додому, стала на розі,
Ой виходить дівер з хати, став на порозі.
«Ой діверю мій, прошу ж я тебе,
Як мя буде муж мій бити, борони мене».
— «Братова моя, того не вчиню,
- 20 Як тя буде мій брат бити, двері зачиню.
Двері зачиню, та ще й поможу,
Аби люде не мовили, що я тя люблю».
Війшла до хати, стала у двері:
«А мій милий чоловіче, давай вечері!»

- 25 «Миленька моя, а де ж ти була,
 Що ти собі не зварила й мені не дала?»
 «Ой, миленький мій, я в коршмі пила:
 Не багато я напилa, тільки на вола».
 «Миленька моя, річ то не твоя,
 30 Ти собі пий на курочку та на когута».
 «Ой, миленький мій, в мене когут-дзвін,
 А курочка турурочка, ти господар мій!»

Д. Ревуцький: «Золоті Ключі», Вип. II, стор. 43. «В Ортиничах, Дрогобицького повіту в Галичині. Записав Іван Франко. Переписано з власноручного його рукопису з додержанням правопису. Мелодію записав К. В. Квітка. (Примітка Д. Ревуцького; правопис не зовсім додержаний, як показують слова: «ходить», «п'ють», «люблю», «арендар», «господарь»).

21

- На городі мак поломався,
 Мені, мамо, дяк сподобався.
 На городі мак зелененький,
 Любив мене дяк молоденький.
 5 Ой бийте мене, карайте мя,
 А за дяка віддайте мя.
 Бо у дяка ручки біленькі,
 Щодень пеленички свіженькі.

Стрийщина.
 Зап. Ф. Колесса.

22.

Чому, коню, води не п'єш, чом на воду дуєш?
 Ой чому ти, мій синочку, вдома не ночуєш?
 — Як я маю, стара мати, вдома ночувати?
 Прийде нічка темненькая, ні з ким розмовляти.

Камінка. В. Гнатюк: Коломийки. «Етнографічний Збірник», XVI, № 3392. Закінчення там таки, № 3393:

- 5 — «Ой возьми си, мій синоньку коня вороного,
 Заведи си до стаєнки, говори до нього.
 — Бодай тобі, моя мати, так легко конати,
 Як є легко, моя мати, з конем розмовляти.

Голгочі.

- Ой зацвіла калинонька близько перелазу,
Добре було наймитові в господаря зразу.
Наймитом си наробили, наймитом си послужили,
Від півроку відправили, ще й не заплатили.
- 5 Ой служив я, ой служив я сім літ за дівчину,
Заслужив я, заслужив я білу сорочину.
То ж то лихо наймитови та й лихо сироті,
Виробляє свою силу на чужій роботі.
- 10 То ж то лихо наймитови, нема ся де діти,
Виробляє свою силу на чужії діти.
То ж то лихо наймитови, та й лихо малому,
Виробляє свою силу, не знає, кому.
Ой наймите, наймитоньку, перестань служити,
Нема свята ні неділі, кажуть ти робити.
- 15 Ой як же ти захоруюєш та будеш лежати,
Хто ж тебе наймитоньку, буде доглядати?
Наймитонька на панщину, рано виправляють,
А вже сонце під полудне — обіду не дають.
А всі люде по обіді, я стану, думаю:
- 20 Ой мав же я рідну матір, а тепер не маю.
Що ся гляну перед себе, сльозами ся змию,
Де ж я тепер нещасливий на світі ся дію?
Іде наймит із панщини, на воли фукає,
Господиня із всіх мисок страву ізливає.
- 25 «Ой на ж тобі, наймитоньку, вечерю з обідом,
Як ся ще тим не поживиш, то доїж си хлібом!
А не бери, наймитоньку, до стола цілого,
Але гляди поза комін шкоринки сухого».
Ой як взяв мій наймитонько шкоринок шукати,
- 30 Ой та взяли наймитонька сльози обливати.
Ой пішов же наймитонько на затильні двері,
За ним вийшла господиня: «Підеш до вечері?»
«Не хочу я вечеряти, не хочу я їсти,
Позволь мені, господине, до дівчини піти.»
- 35 Ой удався наймитонько до стодоли спати,
А ще нема о півночі, кличуть го до хати.
Ой наймите, наймитоньку, що з тобою зробили?
Зв'язали ти руки, ноги, на віз положили.
Тоді взяли наймитонька лютії морози:

«Поб'ють тебе, господарє, наймитові сльози.
Бодай же ті господарє, тай на безголов'я,
Том виробив свою силу на твоє здоров'я».

Я. Головацький: «Народ. п'єсни
Гал. и Угорск. Руси»

1, 219—220, № 44.

24.

Ой зацвіла калинонька в лузі,
Чогось мое ой серденько в тузі.
Чогось мій милий не любить,
Чогось мене д' собі не голубить,
Із вечера до іншої ходигь,
А до мене з півночі приходигь.
Коло мене надувшися ляже,
А до мене й словечка не скаже!
Ой на мою постівку лягає,
А ще мене молоденьку лає:
«Ой відсунься, нелюбе, від мене,
Ой є в мене ще краща від тебе».
«Най їх буде двадцять і чотири,
Таки ж бо я найстарша над ними.
На однім ми рушничку стояли,
Одному ми богу присягали.
А хто буде присягу ломати,
Того буде він божій карати».

(Ценів, Коломийського повіту.)

І. Франко: «Жіноча неволя». Львів, 1883, стор.27.

25.

Та зацвіте калиночка в лузі.
Чогось мое серденько в тузі.
Відай мені, мій милий не любить,
Що він мене д' собі не голубить.

5 Та з вечера до другої ходигь,
По півночі додому приходигь.
Та по кінець столика сідає,
Щось на мою вечерю фукає.
На біленьку постільцю лягає.

10 Ід мені сі плечима обертає.
Ані він мене не б'є, не лає,

Лишень мене з постелі зганяє.
«Уступи сі, негідна, від мене!»
Бо є в мене ще краща від тебе». —
«Най їх буде двадцять і чотири,
Бо таки я найстарша над ними.»
«Де-с сі мила, старшини набрала?»
«Гой в церкві я тобі шлюбувала,
Та там я сі старшини набрала.
Та хто буде присягу ломити,
Том (у) так буде син божий платити.»

Іспас

О. Колберг «Рокисіє» II, № 207.

26.

Не сама я ходила,
Водив мене чорний день.
Водив мене по горі
Завдав мені три журі.
Перша жура велика:
Лишила мь ся без батька.
Друга жура не тяжка:
Віддала мь ся молода.
Третя жура найбільша:
Мій чоловік п'яниця.
Йде до коршми — гуляє,
Йде з коршми — співає.
А я його вже знаю,
Двері йому вітворюю.
А він має паличку,
Вдарив мене по личку.
З мого личка кровина йде,
На сорочку капає.
Я сорочку полочу,
Своїм світом торочу.
Йдут цвіти з водою,
Йде мій вік з бідою.

Березів, Коломийського пов.

І. Франко: «Жіноча неволя». Львів, 1883, 22.

Не сам ж я ходила (2)

26.

Гей у Львові на Ринку ударили з гармати,
Гей там твого сина вбито, нещасливая мати.

27.

Ой понад морем, понад Дунаєм (2)

28.

Ой по горі, горі, три пташки ходили,
ходили, ходили,
Тож то три дівчиноньки, що мене любили,
любили, любили.
с. Нагуевичі, Дрогобицького повіту.

29.

Ой у полі сосна високая росла (2)

30

Чому, сину, не п'еш, чому не гуляєш? (2)
с. Ценів, Коломийського повіту.

31

Мудрому бути (2) з кремню вогню дути,
Ще мудрішому, ще хитрішому, за дівчину забути.

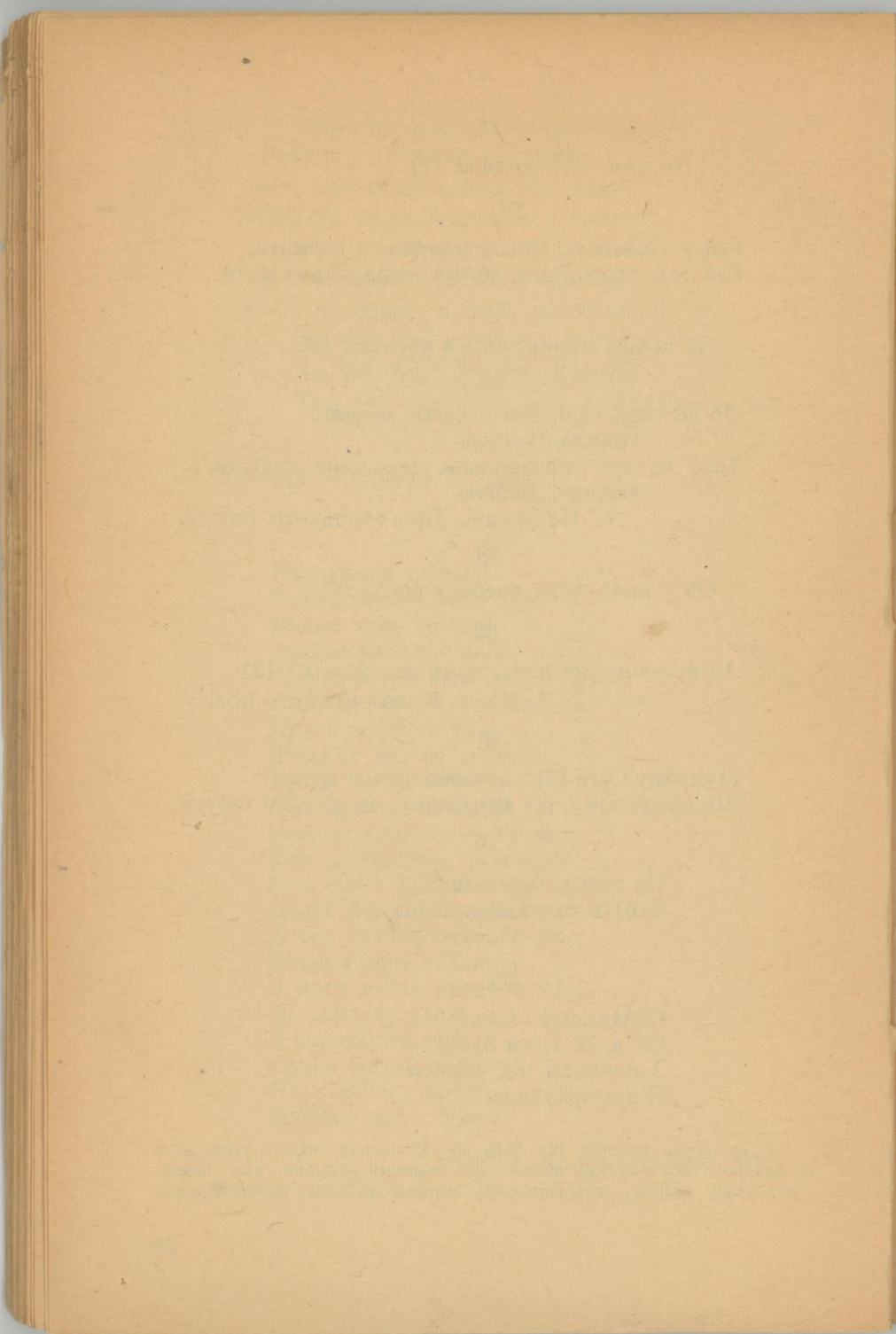
32.

На городі біла глина,
Стоїть козак, як калина,
ой, ой, ой.

33.

Сабадашка моя,
Ой а де ж ти була?
З паничем під корчем
Підвечіркувала.

¹⁾ До пісень поданих під №№ 25—33 повних текстів розшукати не вдалось. Отже мусимо обмежитись першими рядками цих пісень і мелодіями до них, записаними К. Квіткою з голосу Івана Франка.

III.

ЗАПИСИ ФІЛАРЕТА КОЛЕССИ

З ГОЛОСУ ІВАНА ФРАНКА.

№ 34—41.

Іван Франко:
„Студії над українськими народними піснями“.
Львів, 1913.

(Ст. 530—532. Голоси деяких пісень, поміщених у цих
„Студіях“, із голосу автора списав
проф. Філарет Колесса)

ЭТОМОСЬ ИВАНА ОПАИКА

№ 34—11

1911 г. 11
С. 111

В. И. ОПАИКА
С. 111

- Та не мав Іван що робити,
 Та мусів сі й оженити.
 Та взяв собі Мар'яночку,
 Мар'яночку за жіночку.
- 5 «Ой Іване, Іваночку,
 Покинь пити горівочку!
 Покинь пити, гайнувати,
 Будемо си газдувати,
 Дай коники за волики,
- 10 А возочок за плужочок,
 А сіделце за яремце,
 А канчучок за йїстичок!»
 «Ой Іване, Іваночку
 Ци видиш ти дорожечку?
- 15 Тов доріжков турчин грає,
 Відай до нас повертає.
 «На добрий день, Іваночку!
 Продай мені Мар'яночку!
 Як ми не меш продавати,
- 20 Будемо сі пробувати».
 Їа взяли сі пробувати,
 Їа взяв турчин замагати.
 «Ой Мар'яно, Мар'яночко,
 Най ті знесе сумлінічко:
- 25 Поможи ми цес разочок,
 Най не буде загибочок!»
 Маріяна, як то вчула,
 Плечима сі обернула.
 — «За Іваном би бідувати,
- 30 За турчином панувати».
 Взяли Івана, ізв'язали

- І до коня прив'язали.
Ой сів турчин на коника
Маріяна на другого,
35 А Івана попри коня.
Ідуть гору, їдуть другу,
А на третій треба стати,
Треба стати, ночувати,
Вороні коні попасати.
40 «Ой Іване, Іваночку
Чи видиш ти дібровочку?
Край діброви два дуби,
На них сидять два голуби.
Якби їх ту ай забити,
45 Вечероньку зготовити?»
«Ой турчине, турчиночку,
Позволь мені лучка свого,
Най я уб'ю два голуби!
Один буде, пане, тобі,
50 Другий буде пані твої,
Пані твої, жінці мої».
А турчин сі не здогадав,
Іванові лучок подав.
Ой а Іван як змірив,
55 Турчинові в серце вцілив.
Маріяна як уздріла,
Та й на ногах обімліла.
«Ой Іване, Іваночку,
Най ті знесе сумлінячко!
60 Подаруй ми цес разочок,
Не роби ми загибочок!»
«Зараз я ти подарую,
Най лиш лучок наладую!»

Від Фр. Батовського з Ценева, Коломийського пов.
в р. 1880 записав Іван Франко. («Життя і Слово», 1885,
III. стор. 369—372).

35.

Ходить турчин по риночку,
Купує си вірменочку,
Дає за ню срібло, злото,
Дає срібло немірне,

- 5 А злото не важене.
Оден каже: «Давай много!»
Другий каже: «Не варт того!»
Ой взяв її попід пашки,
Повів її попід дашки;
- 10 Ой взяв її за рученьку,
Привів її до домоньку.
Ой каже їй: «Клади ватру!»
Ой каже їй: «Вари їсти».
Вона варить, ревне плаче.
- 15 Ой та й сіли вечеряти,
Він їй каже ліжко слати.
Вона не йде, ревне плаче.
Він їй каже: «Гаси світло!»
Вона гасить, ревне плаче.
- 20 Він їй каже: «Лягай спати!»
Спати не йде, ревне плаче.
Взяв він з нею розмовляти:
«Ой Марисю, Марисенько,
Яку маєш родиноньку?»
- 25 Чи багато роду маєш,
Що в неволі погибаєш?»
«Ой мала я три братчики,
Оден пішов в Волощину,
Другий пішов в Московщину,
- 30 Третий пішов в Туреччину».
«Чи ж би ти їх ще пізнала,
Свої браття ріднесенькі?»
«Вже їх тепер не спізнаю,
Бо в неволі погибаю».
- 35 «Добре-с сестро ізробила,
Що-с ми сі так ісповала;
Ой добрий ти розум мала,
Що ти спати не лягала,
Що-м із тобов спати не йшов,
- 40 Що-м із тобов гріху не мав.
Иди, сестро, до комори,
Бери злота як полови!
Який тепер світ настає,
Що брат сестри не пізнає!

45 Яка тепер годиночка,
Не пізнає родиночка».

(Текст стягнений, в основі вар. Головацького,
I, 45—46). I. Франко: «Студії», 55—6.

36.

Відки Йвасю? — З-за Дунаю.
Що чувати в вашім краю?
Ой нічого, тільки війна
Україна неспокойна.

- 5 Ідуть турки на три шnurки,
А татари на чотири;
Ідуть ляхи на три шляхи,
А козаки гору вкрили.
На тій горі кінь турецький,
10 На тім коні син крілевський;
В правій руці меч тримає,
З лівої сі кровця ляє.
Над тов кровцев ворон кряче,
А за сином мати плаче.
15 Не плач, мати, та й не тужи,
Порубано, та й не дуже:
Головонька на четверо,
А серденько на шестеро,
А рученьки на штученьки,
20 А пальчики в кавальчики,
Біле тіло, як мак дрібно.
Шукай, мати, лікарчика,
Молодого столярчика,
Най ми хатку ізбудує.
25 Та без дверей, без віконць,
Бо вже мому житю кінець.

(Нагуївський текст). I. Франко: «Студії», 85.

37.

- Ой там при долині, ой там при потоці
П'ють мед і горілку козаки молодці.
Між ними атаман склонив головоньку,
Склонив головоньку коню на гривоньку.
5 Ой він не їсть, не п'є, лиш думку думає;
Питаюся други, що за журу має.

- «Чому, пане, не п'єш, чому не гуляєш?
Відай ти на серцю тяжку тугу маєш».
«Ой маю ж я тугу з зеленого лугу:
10 Не їсться, не п'ється, і сон не береться,
Коло мого серця, як гадина в'ється,
Відай бо я забив свого близенького,
Свого близенького, брата рідненького.
Не дивуйте, братя, що я брата забив:
15 За димом не видно, за стрільбов не вчує.
Витачайте, братя, вози кованії,
Виводіте браття, коні воронії,
Запрягайте в шлії, шлії реміннії!
Повеземо брата долом долиною,
22 На три дороженьки, на битий гостинець.
Викоплемо йому глибоку яму,
Висиплемо над ним високу могилу,
Посадимо на ній троякеє зіле:
Ой одно зіленько — хрещатий барвінок,
25 А друге зіленько — рутка дрібнесенька,
А третє зіленько — пахучий васильок.
Буде тут військо йти, буде зілля рвати
І могого брата буде споминати:
Ой не той тут лежить, що панщину робив,
30 Але той тут лежить, що у війську служив.
Ой не той тут лежить, що ляхам слугував,
Але той тут лежить, що турка воював.»

(В цей текст, зведений з кількох варіантів, увійшов також варіант, записаний І. Франком в коломийській тюрмі від К. Батовського з Ценева.) «Студії», 159.

38.

- Ой їхали козаки з обозу,
Стали собі близько перевозу,
Стали собі гадоньку гадати:
Де ж ми будем нічку ночувати?
5 Єдин каже: «Ой темная нічка!»
Другий каже: «Ой бистрая річка!»
Третій каже: «Хоть ся коня збуду,
А в дівчини на вечерю буду.»
Приїхали та й стали на дворі, —

- 10 Ще ся світить в Марусі в коморі.
«Чи не вийде Марусина мама —
Не так мама, як Маруся сама?»
Ой не вийшла Марусенька з хати,
І но вийшла Марусина мати:
- 15 «Не ночуйте, козаки, на дворі,
Не збудіте Марусі в коморі.
Бо Маруся недужа лежала,
Чорним шовком головку звязала,
Із за моря зілля забажала.
- 20 Котрий козак тройзілля дістане,
Той з Марусев до шлюбоньку стане.»
Перший козак на те засміявся,
Другий козак за голову взявся,
А останній отак обіззався:
- 25 «Ой є в мене три коні на стані,
Єден коник, як сокіл сивенький,
Другий коник, як лебідь біленький,
Третій коник, як ворон чорнений.
Ой тим сивим до моря доїду,
- 30 А тим білим море переїду,
А тим чорним тройзілля дістану,
З Марусеньков до шлюбоньку стану».
Ой став козак тройзілля копати,
Взяла над ним зозуля кувати:
- 35 «Тяжко тобі тройзілля вкопати,
А ще тяжче до шлюбоньку стати.
Ой не копай, козаче, тройзілля,
Бо в Марусі вже з іншим весілля.»
Так і козак тройзілля копає,
- 40 Накопавши на коня сідає.
Ухватило його за серденько,
Став на доври в Марусі живенько.
Прибіг козак, з коника злізає,
А Марусі вже й дома немає.
- 45 Іде козак із дому з тройзіллям,
А Маруся вже з церкви з весіллям.
«Ти, Марусю, неправду сказала,
Свого слова та й не додержала».
«Ой я тебе одного любила,
- 50 Стара мати усе наробила.
Була б рада, козаченьку, ждати,

- Не звеліла старенькая мати».
«Ой заграйте, музики — органці,
Нехай піду з Марусею в танці».
- 55 То не хмара в горі зашуміла,
То в козака шабля задзвеніла,
На городі маківка бреніла,
То Марусі головка злетіла.
«Отож тобі, Марусю, тройзілля,
- 60 Не зачинай без мене весілля!
І всім буде така заплата,
Котрі зводять вірного козака».

(Стягнений текст, для якого Ів. Франко використав
й варіант, записаний від матері при кінці 1860-х рр.)
«Студії», 164—166.

39

- Ой служив я у Риму
Три літенька та й зиму;
Три літенька та й зиму
За хорошу дівчину.
- 5 А вна поки не знала,
То зо мнов розмовляла;
А скоро ся дізнала,
То й зараз перестала.
Червонов хусточкою
- 10 Головку пов'язала,
В тяжку недугу впала,
Зіленька забажала
З над Дунаю тихого,
З-під каміня білого.
- 15 Став я си та й думаю,
Що чинитоньки маю:
Всідлав я кониченька,
Та й їду до Дунаю.
Приїхав до Дунаю,
- 20 Став я си та й думаю,
Що чинитоньки маю:
Чи біл-камінь лупати,
Чи зіленько копати?
Біл-камінь не лупав я,
Зіленька накопав я.
- 25 Вертаю додомоньку,

- Приїжджу на гороньку,
 Став я си тай думаю,
 Що чинитоньки маю?
 30 Ой сли звононьки звонять,
 То дівчину хоронять;
 А сли музики грають,
 То дівчину вінчають.
 Либонь музики грають —
 35 Мою милу вінчають!
 Коби ще хоч далеко,
 А то туй у сусіди,
 А то туй у сусіди,
 За сусідського сина!
 40 Через мое подвір'я
 По водицю ходила:
 Що коновками дренькне,
 А в мні серденько меркне.
 Що хвартушком злеліє,
 45 А в мні серденько мліє.

Від пок. матері Марії Франко в р. 1870 записав і мелодію перейняв Іван Франко. (З рукопису І. Франка, № XVIII).

Примітка І. Франка до пісні «Ой служив я у Риму» («Студії», стор. 169): Це «перерібка пісні про тройзілля, яку я записав 1871 р. від моєї пок. матері,... а вона навчилася її з уст якоїсь чужосільної жінки, з якою ще дівчиною провела одну ніч у млині, дожидаючи свого млива».

Поданий у «Студіях» текст значно різниться від рукописного.

40

- Ей вийшла, вийшла подолянка по воду,
 Ей сподобала козаченька за вроду.
 По сій стороні козак на дудку грає,
 По тій стороні подолянка гуляє.
 5 Ей, а перестань, козаче, в дудку грати,
 Ей перестане подолянка гуляти.
 Ей перестав козак на дудку грати,
 Ей перестала подолянка гуляти.
 «Ей ти, козаче, є зрада надо мною,

- 10 «Ей возьми ж мене й а в той човен з собою!»
 «Ей подолянку, ти сивенькая утко,
 Ей ступай, ступай а на той човен хутко!»
 Ще й подолянка на човен не ступила,
 Вже подолянку бистра вода піймала.
- 15 «Ей ти, козаче, та рятуй же мя, рятуй,
 Ей будеш мати від матінки заплату!»
 «Ей не хочу ж я від матінки заплати,
 Ей лиш тя хочу за миленькую взяти».
 «Ей волю ж, бо я в тім Дунаю втонути,
- 20 Як козакові за миленькую бути.
 Я в Дунаю втону, то й у морі виплину,
 Як за козака піду, то на віки загину!»
 «Ей хлопці, хлопці, подолянка втонула,
 Ей лиш червона китаечка сплинула.
- 25 Ей закидайте та дрібненькії сіти,
 Ей будем, будем подолянки глядіти.»
 Ей то гляділи штири дни і три ночі,
 Нема подолянки, лиш чорненькії очі.
 Ей ударили по подолянці в звони, —
- 30 Ей заплакав козак, аж го головка болить.
 Ей викопали на подолянку яму, —
 Ей заплакав козак, як за рідною мамов.
 Ей ізробили на подолянку трумну,
 Ей заплакав козак, аж усім людям сумно.

Від Кароля Францішкевича з Рогатина записав і мелодію перейняв в р. 1877 Іван Франко. (З рукопису І. Франка, № III). Примітка І. Франка до пісні «Подолянка» «Студії», стор. 172).

«Мені пощастило в р. 1877 у львівській тюрмі записати незвичайно гарний варіант сеї пісні враз із мелодією від рогатинського міщанина Францішкевича, інтересний тим, що, крім повноти тексту, подає майже бездоганно ритмічну форму пісні, майже у всіх інших варіантах значно попсовану. Надто в моїх рукописних збірках єсть іще один варіант «Подолянки», записаний 1884 р. Антоною Калинович у Шишківцях, Залізицького повіту. Пробую з усіх тих варіантів реконструювати текст пісні, хоча мушу признати, що й вони не дають скрізь ясного і мотивованого тексту. Основою кладу рогатинський варіант».

Зажурилася, зажурилася бідная удовонька,
Що не скошена, ні згромаджена зелена
отавонька.

Наймила вна си, наймила вна си косариків чотири,
Щоби скосили та й згромадили всі гори та
й долини.

5 Косарі косять, косарі косять, а вітрець
повіває,

Шовкова трава, зелененькая на косу налягає.
Шовкова трава, зелененькая на косу налягає,
Молода вдова, молода вдова та з жалю й
умліває.

Кличе синонька, кличе синонька: «Йди, сину,
громадити».

А синок каже, а синок каже: «Я йду до коршми
пити».

«Ой йди, синоньку, ой йди, синоньку, ти йди
копиці класти».

А синок каже, а синок каже: «То я лягаю спати».

Галицько-руські народні пісні з мелодіями. Зібрав
в селі Холодовичах (Стрийського пов.) Іван Колесса.
«Етнографічний Збірник», XI, стор. 242.

IV.

Пісенні тексти, записані І. Франком,

і мелодії до них, підібрані з галицьких збірників.¹⁾

№ 42—50.

¹⁾ Мелодії підбрала Дарія Колесса-Залеська.

THE END OF THE WORLD

BY J. H. B. [unclear]

1888

Printed by [unclear] [unclear] [unclear]

- Ой там в полі береза стояла,
 На березі зозуля кувала.
 Питаєся зозуля берези:
 «Чом, березо, біла не зелена?»
- 5 «Як я маю зеленою бути?
 Підо мною стояли рекрути.
 Підо мною стояли жовняри,
 Шабельками гилля обтинали,
 З-під коріння води добували,
- 10 Вороного коня напували,
 За ляшками в ліс ся й упускали.
 Бо ті ляшки зрадливії люде,
 Зрадили коня вороного,
 Ой ще зрадять хлопця молодого».

Від Михайла Янковського з Жовківського окр., Рав-
 ського пов. записав і мелодію перейняв в р. 1876 Іван
 Франко. (З рукопису І. Франка. № IX).

- Ой по під гай, ой по під гай зелененький,
 Гей там брала дівчинонька льон дрібненький.
 Гей там брала, гей там брала, та й стелила,
 До тихого Дунаїку говорила:
- 5 «Ой Дунаю, ой Дунаю, тиха вода,
 Кому ж я ся та й дістану, моя врода?
 Ци попові, ци дякові — суди боже!
 Як якому піякові — не дай боже!
 Не дай мене, моя мати, за піяка,
- 10 Бо він проп'є художницю, хоч би й яка.
 А дай мене, моя мати, за такого,
 Що він мене вірно любить, а я його».

- Ой я в свої матіноньки на відході
Посадила яворика на городі.
15 Рости, рости, яворику, розростайся,
А ти моя матінонько — здогадайся!

Від Митра Лялюка в Нагуєвичах, Дрогобицького пов.
записав і мелодію перейняв Іван Франко. (З рукопису
І. Франка, № XIX).

44

- Ой гиля, гиля, гусочки на став!
На добрий день, серце дівчино, бо я ще не
спав!
Ой не спав, не спав, не буду спати —
«Ой дай міні, серце дівчино, що вечеряти.
5 «Дала ж бим тобі, але нема що, —
Видить ми ся, серце козаче, що ти ледащо!»
«Або ж я знаю, в кого я вдався!
Ой брив же я биструю річеньку, та й не
вмивався.

- Хіба ся верну та й ся умию, —
10 На тебе ся, серце дівчино, ані подивю!»
«В мене кирничка під перелазом:
Вмиємося, серце козаче, обоє разом.
В мене хусточка шовком вишита;
Утремося, серце козаче, хоч буду бита.
15 Хоч буду бита, знаю за кого, —
Та за тебе, серце козаче, за молодого!»

Від Кароля Батовського в Коломії 1880 р. записав
і мелодію перейняв Іван Франко. (З рукопису І. Фран-
ка, № X).

45.

- Ой чабане, чабане, чабане небоже,
Чом не сієш, не ореш, пожаль же ся боже!
Як я маю сіяти, як маю орати, —
Возьмуть мене у рекрути, хто буде збирати?
5 Не журися, мій чабане, якось тото буде,
Ой як тебе віддадуть, позбирають люде.
«Ой ви, хлопці, молодці, мой чабане мой — мой.
Чабан хлопців корняє, мой чабане, мой — мой.
«Ой ви, хлопці молодці, мой чабане, мой — мой.

- 10 Скажіть моїй дівочці, мой чабане, мой — мой,
 Най вна мене не любить, мой чабане, мой — мой,
 Віку свого не згубить, мой чабане, мой — мой».
 Як дівчина то вчула, мой чабане, мой — мой,
 До ворожки майнула, мой чабане, мой — мой:
- 15 — «Ой бабусю, що хоч дій, мой чабане,
 мой — мой,
 Нехай буде чабан мій!» — мой чабане мой — мой.
 Накопала коріння, мой чабане, мой — мой,
 З-під білого каміння, мой чабане, мой — мой,
 Приставила до огню, мой чабане, мой — мой:
- 20 «Кити, кипи кореню!» мой чабане, мой — мой.
 Ой ще корінь не скипів, мой чабане, мой — мой,
 А вже чабан прилетів, мой чабане, мой — мой.
 До дівчини, до душки, мой чабане, мой — мой
 На білі подушки, мой чабане, мой — мой.
- 25 «Ой що ж тебе принесло, мой чабане, мой — мой,
 Чи кульбака, чи весло, мой чабане, мой — мой».
 «Мене приніс сивий кінь, мой чабане, мой — мой,
 До дівчини на поклін, мой чабане, мой — мой.

Від Кароля Францішкевича у Львові 1878 р. записав
 Іван Франко. (З рукопису Ів. Франка, № VII).

46

- Гей волошин сіно косит,
 А волошка їсти носить.
 Коби сіна докосити,
 Щоби їсти не носити!
- 5 Гей, волоше, волоше,
 Ходи їсти, борщ застине!
 А волошин з щирим серцем
 Та й вивернув борщ із перцем.

Слова від д-ра Лонгіна Озаркевича з Белелуї Сня-
 тинського пов. записав, мелодію від брата Захара Франка
 в Нагуєвичах, Дрогобицького пов. перейняв Іван Франко.
 (З рукопису Ів. Франка, № XII).

47.

Ой пігнула дівчинонька ягнятонька в поле,
 Загубила ягнятонько — нещасная доле!
 Ой піду ж я гукаючи,
 Ягнятонька шукаючи,

- 5 Чень я його знайду,
Додом приведу.
Надигала дівчинонька попа молодого:
«Чи не видів, мосці ксенже, ягнятонька мого!»
«Ой не видів, дівчинонько,
- 10 Ой не видів, голубонько,
Ягнятка твого,
Ані жадного».
Зійшли з гори на долину, сіли спочивати,
«Чи дозволиш, мосця панно, трошки
жартувати?»
- 15 «Жартуй, жартуй, господине,
Нехай наша журба гине!
Ягнятко найдем,
Веселі будем».
Як зачали жартувати — стало вечеріти.
- 20 «Пусти мене, мосці ксенже, час додому йти!»
Пропав баран і ягниця.
А я стала молодийця
В гаю зелененьким,
З попом молоденьким.
- 25 Ой як прийшла додомоньку, мати доню біла.
«Ой на що ж ти, суко-доню, вінок загубила?»
«Як бис знала, матусенько,
Як він просив хорошенько, —
Яб бис, мати, знала,
- 30 Сама бис му дала».
«Ой ти, попе, ой ти, хлопе, наробив-ес біду,
Я на тебе, попе-хлопе, до владики піду».
«Я владики не боюся,
Я владиці поклонюся, —
- 30 Сама бис му дала».
Що доброго попа має,
Попа молодого,
Священика сового».

Від столяра Івана Романського в Дрогобичі р. 1864
перейняв Іван Франко. (З рукопису І. Франка, № XXII).

48.

За крутими берегами по ріках,
Там плавали два лебеді на водах.
Вийшов туди гарний хлопець-молодець,

- Стрілив, забив найкращий лебедець.
 5 Вийшла туди дівчина воду брать,
 Взяла її лебедятка заганяць.
 — Гиля, гиля, лебедятка, додому!
 Біда ж тому лебедеві самому!
 Біда ж тому лебедеві самому,
 10 Що поросло злате пір'я по ньому.
 Погубив він злате пір'я по водах,
 Порозливав кров червону по лугах.
 Кров червона, то дівочая краса...
 Чому, дівча, не зачесана коса?
 15 Ой до неї гарний хлопець доїжджав,
 А він її срібла злата доношав.
 А вна того срібла злата не брала,
 Таки свого миленького жадала.
 — Запрягайте сиві коні в хомути,
 Поїдемо в чисте поле до попа!
 Приїхали в чисте поле до попа:
 Ні сніданку, ні обіду, ні стола.

Від Яцька Сидорука з Чортівця, Обертинського пов., записав і мелодію перейняв р. 1880 Іван Франко. (З рукопису І. Франка, № XI.).

49¹⁾.

- Ой там в полі кирниця безодна,
 Тече в неї водиця холодна;
 Я схилюся і нап'юся,
 Сам на себе подивлюся,
 5 Що до тебе не вернуся.
 «Ой вернися, мій милий, вернися,
 Ой є в мене мед, вино, напийся!»
 «Ой не буду вертатися,
 Медом, вином впиватися,
 10 Ліпше було не знатися».
 «Ой вернися, мій милий, вернися, —
 Біла постіль у мене — виспись!»
 «Ой там в полі могилонька,
 На ній трава зелененька,
 15 Там я ляжу та й висплюся».

¹⁾ До пісень № 49 і 50 не записано мелодій з голосу І. Франка і не знайшли ми їх у друкованих збірниках.

«Ой вернися, мій милий, горами,
Вистелена дорога чарами!»

— «Ой я чарів не боюся,

Я з чарами розмовлюся,

20 А до тебе не вернуся».

Від Кароля Батовського в Коломиї р. 1880 записав і мелодію перейняв І. Франко. (З рукопису І. Франка, № XXI).

50

Ой там, ой там коло млина,

Там дівчина, як калина.

А я на ню задивився,

Аж мені віз поломився.

5 Не жаль би ми того воза,

Як би була дівка гожа;

А то ряба та й погана

Та й мені віз поломала!

10 «Хоч я ряба та й погана,

Коли батько багач:

Штири воли у оборі,

А на шиї дукач!»

«Бери тебе вража мати

З твоїм батьком багачем!

15 Штири воли виздыхають,

Ти погана з дукачем!»

Від Івана Васильковського з Утороп Коломийського окр. в р. 1880 записав і мелодію перейняв Іван Франко. (З рукопису І. Франка, № VIII).

НОТНИЙ ДОДАТОК

ROBERTO NUNTON

1а. ПРО ДОВБУША. Коломия

Andante

Ой, по тіг гай зе-ле-ненький, ой, по-тіг гай зе-ле-ненький,

dim. p

ходить до-буш мо-ло-денький.

М.Лисенко: 3б. у.т. IV, ч. 5а

1б. ПРО ДОВБУША. Дрогобич

(варіант мелодії)

Ой, по тіг гай зе-ле-нень-кий, ой, по-тіг гай зе-ле-ненький

stacc.

ходить до-буш мо-ло-денький

М.Лисенко: 3б. у.т. IV, ч. 5б

2. ОЙ ТАМ ЗА ГОРОЮ. Монастирок к. Косова

Molto sostenuto

Ой там за го-ро-ю, та за кре-мін-

dim.

но-ю, не по правді жи-є чо-ло-вік з жо-но-ю

М.Лисенко: 3б. у.т. IV, ч. 2б

3. ПЛИНЕ КАЧУР ПО ДУНАЮ. Коломия

Andante

rit. mosso

Плине качур по Дунаю, пли-не ка-чур по Дунаю,

rit. moderato

дай ми, бо-же, що ду-ма-ю, дай ми, бо-же, що дума-ю.

dim.

М.Лисенко: 3б. у.т. IV, ч. 3а

4. МАЛІ МОЇ, МАЛІ. Дрогобич

Andante non troppo

Ма-лі мо-ї ма-лі, ве-ли-кі, не

ма-лі, як ма-є-ва ро-са по зе-ле-ній тра-ві

М.Лисенко: 3б. у.т. ч. 3б
Варіант: к. Квітка Етн. 3б. II, ч. 51б

Andante Б. ВЕСИМІДЕ ЗЕЛЕНИЙ. ДРОГОБИЧ

Бесим-де зе-лений, втри ря-ди саджений, гей! втри ряди са-уже-ний.
М. Лисенко: Зб. У. т. 14, ч. 36.

Andante с. ШУМИЛЬЦЕ. Нагувчівці тов. ДРОГОБИЧ

Там зе-лен я - вір розвив - ся,
Там зе-лен я - вір, мо є сердень - ко, роз-вив - ся
Д. Ревуцький, Зоряні ключі Київ, 1920, II, ч. 25

Moderato 7. ОЙ ХОДИТ ІВАН ПОНАД ДУНАЙ. Белз, пов. Сокаль

Ой хо-дит І - ван по - над ду - най, ой хо-дит І -
ван по - над ду - най, - а за ним, за ним вель - мож-ний тан.
К. Квітка: Етн. Зб. II, ч. 502

Moderato 8. СЕЇ НОЧІ О ПІВНОЧІ, ЩЕ КУРИ НЕ ПІЛИ. м. РОГАТИН

се-ї но-чи із півно-чи, щей кури не пі-ли,
і-шов Яким - до вдовоньки, лю-де не ви-ді-ли. шов
К. Квітка: Е. З. II, ч. 508

Moderato 9. ЧИ ЧУЛИ ВИ ЛЮДЕ, О ТАКІЙ НОВИНІ? РОГАТИН

Чи чу-ли ви лю-де, о та-кій но-ви-ні?
За-би-то тіт - ру - ся в лі - сі при до - ли - ні.
К. Квітка: Е. З. II, ч. 510

Andante 10. ГЕЙ ГУК, МАТИ, ГУК. БЯТАТИЧІ П. ЖОВКВА

Гей гук, мати, гук, два жовнярі йдуть, щаслива їм тая дорожечка, що вич нею йдуть.
К. Квітка: Е. Зб. ч. 506.

11. ОЙ ЗАЦВІЛА ЧЕРЕШИНА ЗРІСНА.

Andantino тов. Жидачів

Ой, за-цві-ла че-реши-на зрісна, ой зців-ла
 че-реши-на зрісна, ходит ко-зак. до дівчи-ни ті-ло
 К. Квітка: Е.З. II, 4.59.

12. ОЙ ЛЕТИЛА ЗАЗУЛЕНЬКА ПО ВИРАЇ.

Moderato Міжвчичі тов. Дрогобич

Ой ле-ті-ла зазу-ленька по Ви-раї - ні, гей! роспус-ти - ла
 снаї тюрця по до-ли - ні
 К. Квітка: Е.З. II, 512

13. ЧЕРВОНА КАМІНО, ЧОГО В ЛУЗІ СТОЇШ?

Allegro *rallentando* *Moderato* тов. Кожичів

Черво-на камі-но, чо-го в лу-зі сто - їш? чо-го в лузі сто - їш?
 К. Квітка: Е.З. II, 4.517.

14. МУРЮ Я СЯ, МУРЮ, ЯК В ВЕЧІР, ТАК РАНО.

Allegretto Скварява, тов. Жовква

Журю я ся, журю, як вечір так ра-но, му-рю я ся, му-рю,
 як вечір так рано, на моїй серденьку ве-селос-ті ма-ло, гей! весе-лості мало.
 К. Квітка: Е.З. II, 4.514.

15. ОЙ ЦИ БУВ ТИ, ЦИ НІ, В МОЇЙ СТОРОНІ?

Andante Довгополе, тов. Косів

Ой ци був ти, ци ні, в мо-їй сто-ро-ні? ой ци тужит, ци ні, дівчина за мні?
 К. Квітка: Е.З. II, 4.520
 *) Тут пропущено 1 строфу тексту.

16. ОЙ СВІТИ МІСЯЧЕНЬКУ.

Adagio ten. *ten.* м. Рогатин

Ой сві-ти, мі-ся-чень-ку, хоч го-ди-ноньку в ніч - ку,
 та най-ла пе-ре-ду, най-я пере-ї-ду до ми-ло-ї на всю ніч - ку
 К. Квітка: Е.З. II 4.523

Allegro

17. НА ВОДІ ЧОВЕН ВИХИТУЄТЬСЯ.

На во-гі чо-вей вихиту-ється, Козак дівчи-ни вити-туєть-ся,
 ой чи не ти то гребелькоюйша, ой чи не ти то, хусточку найшла.

** Вар*
 На воді човен

К. Квітка: Е.З.ІІ, ч. 532

Allegro non troppo

18 ОЙ ВЕРБО, ВЕРБО КУЧЕРЯВА

Ценів, пов. Коломия

Ой вербо, вербо куче-ря-ва, ой вербо, вербо ку-че-ря-ва?

К. Квітка: Е.З.ІІ, ч. 513.

Marciale

19. ОЙ НЕ ЖАЛУЙ МОЯ МИЛА.

Утороти, пов. Коломия

Ой не жалуй, моя мила, що я пію, ой не жалуй, моя ми-ла, що я пію,
 то-гі будеш жалувати. як я вмиру, то-гі будеш жалувати. як я вмиру

К. Квітка: Е.З.ІІ, ч. 527

Allegro

20. А МІЙ ЧОЛОВІК ГОРІВКИ НЕ П'Є.

Ортиничі, п. Дрогобич

А мій чоло-ло-вік го-рів-ки не п'є,
 сам до коршми він не ходит, ми-ні не дає.

К. Квітка: Е.З.ІІ, ч. 528
 (Тереведено коректуру в тактуванні)

Allegretto

21. ОЙ НА ГОРІ ЛЕН ПОЛОМАВСЯ.

Ой на горі лен по-ло-ма-в-ся, а за мене дяк жени-хався.

К. Квітка: Е.З.ІІ, ч. 530

Moderato

22. ЧОМУ, КОННО, ВОДИ НЕ П'ЄШ?

Чо-му, ко-ню, води не п'єш, лиш на во-ду гу-єш?
 тепло того

К. Квітка: Е.З.ІІ, ч. 504

ой чо-муж ти, мій синочку, вдо ма не но чу-єш?

Allegro assai 23. ОЙ ЗАЩВІЛА ЧЕРЕМШИНА. *Нагуевичі, пов. Дрогобич*

Ой защвіла черемшина ко-ло пере-лазу, ко-ло пере-ла-зу.,
 добре було наймитові вгосто - даря зразу, вгосто - даря зра-зу.

К.Квітка: Е.З.ІІ, ч.507

Moderato 24. ЧОГОСЬ МЕНЕ МІЙ МИЛИЙ НЕ ЛЮБИТЬ.

Чогось ме-не мій милий не лю-бит, чогось ме-не мій милий не лю-бит.

К.Квітка: Е.З.ІІ, ч.518

Allegro 25. НЕ САМА Ж Я ХОДИЛА.* *Березів, пов. Коломия*

Не са-ма ж я хо-ди-ла, не са-ма ж я хо-ди-ла.

* До пісень ч.25-33 не знайшли ми автентичних текстів ані в Франківських рукописях, ані в друкованих збірниках із галицького Пугіда, тому ж подаємо при м'єлодіях тих пісень тільки першу строфу тексту.

К.Квітка: Е.З.ІІ, ч.505

Andante 26. ГЕЙ У ЛЬВОВІ НА РИНКУ

Гей у Львові на рин-ку у-даря-ли з гаря-ти, гей, там твого
 си-на вби-то, нещасли-ва-я ма-ти.

К.Квітка: Е.З.ІІ, ч.503.

Andante, alla marcia 27. ОЙ ПОНАД МОРЕМ, ПОНАД ДУНАЕМ. *Яблонів, пов. Печеніжин*

Ой понад морем, понад Дунаєм, ой понад морем, понад Дуна-єм.

К.Квітка: Е.З.ІІ, ч.521.

Allegro 28. ОЙ ПО ГОРІ, ГОРІ ТРИ ПТАШКИ ХОДИЛИ. *Нагуевичі, пов. Дрогобич*

Ой на горі, го-рі, три пташки ходи-ли, хо-ди-ли, хо-ди-ли,
 тож три дівчи-ноньки, що мене люби-ли, люби-ли, лю-би-ли.

К.Квітка: Е.З.ІІ, ч.522

29. ОЙ У ПОЛІ СОСНА.

Ой у по-лі сосна висока-я росла, ой у по-лі
 со-на висо-ка-я .рог-ла висо-ка-я росла сосна

^{1) Вар.} ^{2) Вар.}

К.Квітка: Е.З.ІІ, ч.520

30. ЧОМУ, СИНУ, НЕ ПЕШ!

Andante ЦЕНЬ, ЧОВ КОЛОМІЯ

чо - му, си-ну, не пеш, чо-му не гу - ля - еш, чо-му си-ну не пеш

чо-му не гу ля - еш? не пеш, не пеш чо-му не гу - не пеш

К. Квітка: Е.З.ІІ, ч. 22

31. МУДРОМУ БУТИ

Andantino * Вар

мудрому бу-ти, мудрому бу-ти, з кременю вогни ду-ти,

a tempo * Вар

ще мудрі - шому, ще хитрішо - му за дівчи - ну за - бу-ти за

К. Квітка: Е.З.ІІ, ч. 526

32. НА ГОРДІ БІЛА ГАЙНА.

Allergo non troppo

на го ро-ці бі - ла гай-на, стоїт козак як ка-ли на ой, ой, ой!

К. Квітка: Е.З.ІІ, ч. 529

33. САВАДАШКО МОЯ.

Allergo

Савадаш - ко моя, ой а суж ти була? з паничем під корчем тіл - вочір - кувала.

К. Квітка: Е.З.ІІ, ч. 531.

34. ІВАН І МАРІА.

Andantino ЦЕНЬ, ЧОВ КОЛОМІЯ.

та не мав І-ван що ро - би-ти, та не мав І-ван що ро-бити

та му сів-ся й ожє-ни-ти, та му сід-ся й ожє - ни-ти

Др Утн. Студій" і Франка, ст. 530 зал. Ф. Колесса

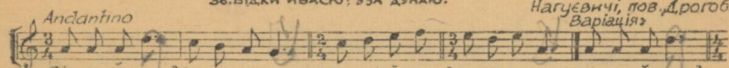
35. ХОДИТ ТУРЧИН ПО РИНОЧКУ.

Andante Катерині, П. Дрогобич.

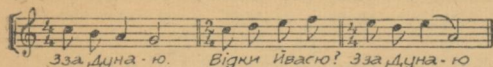
Ходит турчин по риночку, там, тамре бре, купує - ся арменочку, серце жо-е.

До Утн. Студій" Івана Франка, ст. 530 зал. Ф. Колесса

36. ВІДКИ ІВАСЮ? ЗА ДУНАЮ.

Нагуєвичі, пов. Дрогобич
Варіація

Відки, Івасю? За Дунаю. Відки, Івасю? За Дунаю. Відки Івасю?

Зза Дунаю. Відки Івасю? Зза Дунаю

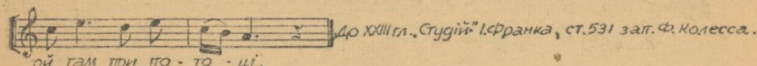
До ХІІІ гл. Студій І. Франка,
ст. 530, зап. Ф. Колесса.

37. ОЙ ТАМ ПРИ ДОЛИНІ.

Ценив, п. Коломия

Ой, там при долині, ой, там при по-тоці, Ой, там при долині,

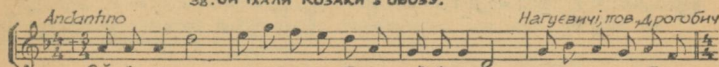

ой, там при по-тоці.

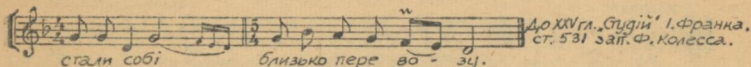
До ХІІІ гл. Студій І. Франка, ст. 531 зап. Ф. Колесса.

38. ОЙ ЇХАЛИ КОЗАКИ З ОБОЗУ.

Нагуєвичі, пов. Дрогобич

Ой, ї-ха-ли козаки з о-бозу, ой ї-ка-ли коза-ки з о-бозу

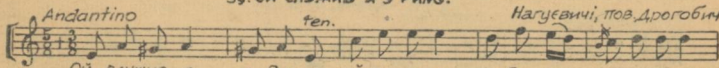

стали собі близько перево-зу.

До ХVІ гл. Студій І. Франка,
ст. 531 зап. Ф. Колесса.

39. ОЙ СЛУЖИВ Я У РИМУ.

Нагуєвичі, пов. Дрогобич

Ой, служив я у Ри-му, ой, служив я у Ри-му три лі-тонька

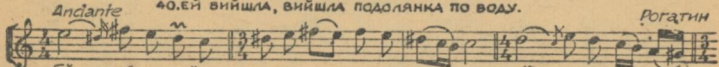

таї зи-му, три лі-тонька таї зи-му.

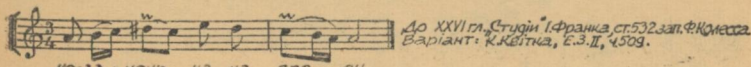
До ХVІ гл. Студій І. Франка,
ст. 532, зап. Ф. Колесса.
Варіант К. Квітка, Е.З.ІІ, ч. 511.

40. ЕЙ ВИЙШЛА, ВИЙШЛА ПОДОЛЯНКА ПО ВОДУ.

Рогатин

Ей вийшла, вийшла подо-лян-ка по во-ду, ей сто-доба-ла

ко-за-чень ка на вро-ду.

До ХVІ гл. Студій І. Франка, ст. 532 зап. Ф. Колесса
Варіант К. Квітка, Е.З.ІІ, ч. 509.

41. ЗАЖУРИЛАСЯ МОЛОДА УДОВОНЬКА. Ходовині, п. Стрий

Andante

Зажу-ри-ла-ся, зажу-ри-ла-ся мо-лода у-до-вонь-ка,

Муз. Адамак
до "Студії"
І. Фрашка,
що не ко-шена, що не ко-ше-на зе-лена дубо-вонька зап. Ф. Колесса

42. ТАМ У ПОЛЮ БЕРЕЗА СТОЯЛА. Амудині, п. Стрий

Andantino

Там у по-лю бере-за стоя-ла, Там у по-лю бере-за стоя-ла
На бере-зі зазульн кува-ла, На бере-зі зазульн кува-ла.

Ст. Людкевич. Е.З.ХІ, ч. 492

43. ОЙ ПОПІД ГАЙ ЯВОРОВИЙ. Ходовині, п. Стрий

Moderato

Ой попід гай яворо-вий, узеленький, Ой там брава дівчи-нонька дондрівничий

Зап. Іван Колесса. Е.З.ХІ, ч. 163

44. ОЙ ГИЛЯ, ГИЛЯ, ГУСОНЬКИ НА СТАВ Тальчинці, п. Збарж

Moderato

Ой гиля, ги-ля, гу-соньки, на став добрий вечер, молода дівчино, боя ще не став.

45. ОЙ ЧАБАНЕ, ЧАБАНЕ. Стрийщина

Andante

Ой чабане, чаба-не, чабане не-бо-же, Чом не сїєш, не о-реш,
по-жаль же ся, Бо-же, Чом не сїєш, не о-реш, по-жаль же ся Бо-же.

Зап. Філа Колесса

46. А ВОЛОШИН СІНО КОСИТЬ. Тядики, пов Турка

Andante

А во-лошин сі-но ко-сить А во-лошка їсти носит. Коби борше
до-но-си-ти, А-би їс-ти не но-си-ти.

О. Кольберг, Рокісіє "ІІІ", ч. 438

47. Ой пігнала дівчинонька.

Andantino *Стрийщина*

Ой пігна-ла дів-чинонька я-гнятонька в по-ле, я-гнятонька
За-губи-ла я-гнятонько, нещасна-я до-ле, нещасна-я

в по-ле Ой підч-я гу-ка-ю-чи, я-гня-гонька шу-ка-ю-чи,
до-ле

Зал. Фіа Колесса
Чет-я го змій-ду, до дом триве-ду

48. ЗА КРУТИМИ БЕРЕГАМИ.

Andante

Потіг лу-гом, потіг ти-хим бере-гом, Там плава-ли

Зал. Фіа Колесса від О. Раздольського
ле-бедя-та з лебедвом.

До пісень ч. 49 і ч. 50 не записано мелодій з голосу І. Франка і не знайшли ми їх у друкованих збірниках.

51. Ой поїхав Романонько.

Andantino

Ой по-їхав Романонько до Су-чави на ярмарок, до Су-чави на ярмарок.
О. Кальберг, Рокісе* І.
До К. Г. „Студій“ Івана Франка.

52. КОМАР.

Allegro moderato *Ходовичі, п. Стрий*

Гримнуло, лупнуло в лі-сі кома-р з дуба пова-лився
розонч собі го-ло-ви-ще,
на ду-бовім ко-на-ри-щи.

Зал. Іван Колесса:
Етн. Зб. XI, ч. 43
До КХІІІ г. „Студій“
І. Франка!

53. Ой два нас, два нас.

Moderato *Ходовичі, п. Стрий*

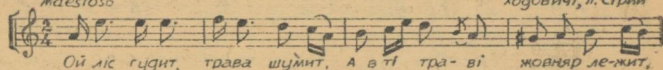
Ой два нас, два нас, ой два нас, два нас; товаришеньку, два нас —,
та виїди, виїди, та виї-ди, виїди, трета дівчи-но до нас.

До КХІІІ г. Франкових „Студій“
Зал. Колесса Е. З. XI, ч. 123 і 303.

54. ОЙ ЛІС ГУДИТ, ТРАВА ШУМИТ.

Maestoso

Ходовичі, П. Стрий

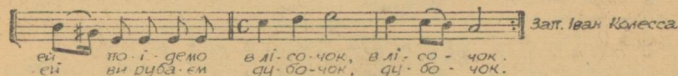

Іван Колесса : Етн. Зб. XI, ст. 270
до Х гл. Франкових Студій

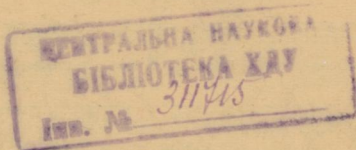
55. ЕЙ ПОЇДЕМО В ЛІСОЧОК.

Alllegro

Ходовичі, П. Стрий

Зап. Іван Колесса

Line 4 198

V.N. Karazin Kharkiv National University

00486680

4